

Төлем тапсырмаларды, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі Басқармасының 2000 жылғы 25 сәуірдегі N 179 қаулысы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2000 жылғы 14 маусымда тіркелді. Тіркеу N 1155. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 30 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.01.2016 № 30 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Қазақстан Республикасындағы төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыруды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілерді "Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне банк құпиясы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" 2000 жылғы 29 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес келтіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы қаулы етеді:

1. Қоса беріліп отырған Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларын инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі - Нұсқаулық) бекітілсін және Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізілген күннен бастап екі апталық мерзім өткеннен кейін күшіне енгізілсін.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

2. Төлем жүйесі басқармасы (Мұсаев Р.Н.):

1) Заң департаментімен (Шәріпов С.Б.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізу ш а р л а р ы н қ а б ы л д а с ы н ;

2) Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізілген күннен бастан екі апталық мерзімде осы қаулыны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің облыстық филиалдарына және екінші деңгейдегі

сыйақыны көрсету үшін банк жүргізетін;

3) клиенттің банктік есепшотына қызмет көрсеткені үшін банктің комиссиялық алымдарды алуы бойынша қолма-қол жасалмайтын төлемдерді жүзеге асыруды реттемейді (төлем құжаттарын қайтарып алу немесе орындауды тоқтата тұру туралы өкімдерді ресімдеуден басқа).

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

3. Осы Нұсқаулықта «Ақша төлемдері мен аударымдары туралы» 1998 жылғы 29 маусымдағы Қазақстан Республикасы Заңының 3-бабында көрсетілген негізгі ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар қолданылады:

1) валюталау күні - бастамашы өзінің төлем тапсырмасында көрсеткен және " валюталау күні" деп аталған бенефициар ақшаны алуы тиіс күн;

2) дебеттік аударымдар - ақша жөнелтуші төлеуі үшін бенефициардың банкке төлем құжаттарын ұсынуы жолымен жүргізілетін қолма-қол жасалмайтын төлемдер;

3) кредиттік аударымдар - бастамашының алушы-банкке төлем тапсырмасын ұсынуы жолымен жүргізілетін қолма-қол жасалмайтын төлемдер;

4) төлем құжаты - азаматтық-құқықтық мәмілелердің, шарттардың талаптарына, Қазақстан Республикасы заңдарының нормаларына және соттың шешімдеріне сәйкес ақша міндеттемесін орындауға негіз болатын немесе жасауға көмектесетін құжат;

5) алынып тасталды - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

б) инкассалайтын банк - бенефициардың талабын ақша жөнелтушінің банкіне немесе ақша жөнелтушіге осы Нұсқаулықтың талаптарына сәйкес оны кейіннен төлеуі үшін өткізу жөніндегі міндеттемені өзіне алатын банк.

Ескерту. 3-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

4. Нұсқауды кері қайтарып алу не оның орындалуын тоқтата тұру туралы нұсқаулар мен өкімдерді алушы-банк тек өзі белгілеген операциялық күн ішінде қабылдайды.

5. Егер нұсқауды кері қайтарып алу не оның орындалуын тоқтата тұру туралы нұсқау немесе өкім операциялық күн аяқталғаннан кейін алынса, онда мұндай нұсқауға немесе өкімді алушы-банк келесі операциялық күннің басында алған болып саналады.

Егер бастамашының нұсқауында белгіленген валюталау күні жұмыс

істемейтін күнге келсе, онда келесі жұмыс күні валюталау күні болып саналады.

6. Алушы-банк акцептелген нұсқау бойынша жөнелтушінің ақшасын Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен, алуға (оның банк есепшотын дебиттеуге) құқылы.

7. Құжаттық есеп айырысу - бұл сатып алушы мен сатушы арасындағы жазбаша келісімде көзделген және банк ішінде қолданылатын: коносамент, көлік тауар құжаттамасы, тасымалдаудың аралас түрлерінің көлік құжаты, курьерлік және пошталық түбіршек, сақтандыру полисі, коммерциялық есепшот, сапа сертификаты, вarrant, тауардың шығу тегі туралы куәлік, жүктің салмағы туралы анықтама және басқа құжаттарды ұсынғанда банк жүзеге асыратын төлем

Құжаттың есеп айырысу түрлері болып құжаттық аккредитив (бұдан әрі - аккредитив) және құжаттық инкассо (бұдан әрі - инкассо) болып табылады.

8. Аккредитив - бұл клиенттің нұсқаулығымен және өтініші бойынша немесе өз қалауы бойынша көрсетілген бенефициарға немесе оның бұйрығымен төлем немесе бенефициар талап еткен аударым вексельдеріне акцепт және төлеу немесе аккредитивте көзделген құжаттарға қарсы белгіленген мерзімге неогоциация жасауға, егер аккредитивтің барлық талаптары сақталса, банк өзіне алған м і н д е т т е м е .

Аккредитив сатып алу-сату шартынан немесе басқа шарттан ерекшеленген мәміле болып табылады.

9. Инкассо - бұл сатып алушы мен сатушы арасындағы келісімде көзделген бастамашы берген төлем және басқа құжаттың есеп айырысуда ұсынылатын құжаттардың, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заң актілерінде көрсетілген акцепт және/немесе төлем алу мақсатындағы басқа құжаттардың негізінде жүзеге асырылатын банк операциясы.

10. Аккредитив және инкассо Қазақстан Республикасы заңдарына сәйкес қолданылады.

11. Қазынашылықтың аумақтық бөлімшелерінде ашылған мемлекеттік мекемелердің есепшоттарынан ақша төлемі мен аударымын жүргізу тәртібі Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің нормативтік құқықтық актілерімен реттеледі.

Ескерту. 11-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасы төрағасының 2007.04.30 N 50 (ресми жарияланған күннен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

12. Алынып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.08.24 № 266 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

2-бөлім. Төлем құжаттары

1. Төлем құжаттарының түрлері және оларды ресімдеу

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

13. Төлем құжаттарының түрлері:

1) төлем тапсырмасы;

2) чек;

3) вексель;

4) төлемдік талап-тапсырма;

5) инкассалық өкім, мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімі;

6) Ұлттық Банктің нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген басқа төлем құжаттары.

Ескерту. 13-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

14. Төлем құжаттарында Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарында көрсетілгеннен басқа жағдайларда мынадай деректемелер болуы тиіс:

1) төлем құжатының атауы;

2) төлем құжатының номері, оның жазылған күні, айы, жылы. Күн - санмен, ай - жазумен, жыл - санмен жазылады. Компьютерді пайдаланып ресімделген төлем құжаттарында айды санмен белгілеуге болады;

3) осы Нұсқаулықта көзделген жағдайларды қоспағанда, ақша жөнелтуші жеке адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) не заңды тұлғаның толық немесе қысқартылған атауы, оның жеке сәйкестендіру коды;

4) ақша жөнелтуші банктің ұйымдық-құқықтық нысанын қоса толық атауы, оның банктік бірдейлестіру коды (атауымен қатар оның фирмалық белгісі қойылуы мүмкін);

5) бенефициар - заңды тұлғаның толық немесе қысқартылған атауы не жеке адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), оның жеке сәйкестендіру коды;

6) бенефициардың банкінің ұйымдық-құқықтық нысанын қоса, толық атауы не оның банктік бірдейлестіру коды (атауымен қатар оның фирмалық белгісі қойылуы мүмкін);

7) төлемнің мақсаты, сондай-ақ Ұлттық Банктің нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген оның код белгісі;

8) санмен және жазумен көрсетілген төлем сомасы;

9) ақша төлемі және/немесе аударымы бастамашысының уәкілетті адамдарының тегі, аты, әкесінің аты. Бұл ретте тегі толығымен, аты және әкесінің аты бірінші әріптерімен көрсетілуі мүмкін. Қағаз тасымалдауышта жасалған құжаттар үшін сондай-ақ нұсқау жөнелтушінің уәкілетті адамдарының қолдары және мөрінің (егер бар болса) таңбасы;

10) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жеке сәйкестендіру нөмірін (бұдан әрі – ЖСН) немесе бизнес-сәйкестендіру нөмірін (бұдан әрі – БСН) қою талап етілмейтін төлем құжаттарын қоспағанда, бенефициардың және ақша жөнелтушінің ЖСН-і немесе БСН-і. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ЖСН немесе БСН қою талап етілмейтін төлем құжаттарында ақша жөнелтушінің мекенжайы (жеке және заңды тұлғалар үшін) не ақша жөнелтушінің жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі (жеке тұлға үшін) к ө р с е т і л е д і .

Бұл ретте ақша жөнелтушінің және бенефициардың атауы, сондай-ақ олардың жеке сәйкестендіру кодтары, бірнеше бенефициар көрсетілуі мүмкін бюджетке төлемдер төлеуге арналған төлем құжатын есептемегенде, төлем құжатында б і р р е т к ө р с е т і л е д і .

Ұйымдастыру-құқықтық нысандарын қоса алғанда, жөнелтушінің, бенефициардың және оларға қызмет көрсететін банктердің атауын банктердің және клиенттердің жұмысына қиындық келтірмейтіндей етіп қысқартуға жол б е р і л е д і .

Ескерту. 14-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2004 жылғы 24 қаңтардағы N 13; өзгеріс енгізілді 2007.07.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз); 2010.08.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз), 2011.05.30 № 52 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз); 2011.07.01 № 65 (2-тармақты қараңыз), 2012.03.26 № 108 (2-тармақты қараңыз), 26.04.2013 № 117 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2014.08.27 № 168 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

15. Алынып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2011.05.30 № 52 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз) қаулысымен.

16. Ақша төлемін және/немесе аударымын жасағанда банк төлем құжаттарында қосымша деректемелердің қойылуын, егер бұл талаптар Қазақстан Республикасының заңдарында тікелей көзделсе, талап етуге құқылы.

17. Төлем құжаттары және төлем құжаттарын кері қайтарып алу туралы өкім электрондық түрде де, қағаз жазбасында да ұсынылуы мүмкін. Электрондық төлем құжаттары және төлем құжаттарын кері қайтарып алу туралы өкім электрондық төлем хабарлары үшін белгіленген нысандарға сәйкес құралады

және банкке электрондық байланыс арналары мен телекоммуникациялар
б о й ы н ш а ж і б е р і л е д і .

Ескерту. 17-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2009.08.24 N 85 қаулысымен.

18. Төлем құжаттарын және төлем құжатын кері қайтарып алу туралы немесе оны орындауды тоқтата тұру туралы өкімді магнитті тасымалдаушымен ұсынуға тек санкцияланбаған төлемдерден қорғау тәртібі сақталған жағдайда ғана жол беріледі. Сонымен бірге, егер Ұлттық Банктің нормативтік құқықтық актілерінде басқаша көзделмесе, магнитті тасымалдаушыдағы ақпаратта банк қабылдаған бағдарламалық-криптографиялық қорғау жүйесі болуы тиіс.

19. Факс арқылы төлем құжатын не оны қайтарып алу туралы немесе оның орындалуын тоқтата тұру туралы өкімді беру үшін банк санкцияланбаған ақша төлемдерінен және/немесе аударымдарынан қорғау іс-қимылдарының өзі әзірлеген тәртібін, сондай-ақ Төлемдер туралы заңда және осы Нұсқаулықта белгіленген қорғау іс-қимылдарының өзге де элементтерін сақтайды.

Ескерту. 19-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

20. Төлем құжаттарында не оларды кері қайтарып алу туралы немесе оның орындалуын тоқтата тұру туралы өкім мемлекеттік және/немесе орыс тілдерінде жасалуы тиіс. Оларды жасағанда өзге тілдерді пайдалану мүмкіндігі банктер және оның клиенті арасында шартпен белгіленеді.

21. Төлем құжаттарында және оларды қайтарып алу туралы немесе олардың орындалуын тоқтата тұру туралы өкімдерде «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Банктер туралы заң) көзделген жағдайларды қоспағанда, қандай да бір түзетулер жасауға жол берілмейді.

Осы тармақта көзделген жағдайларды қоспағанда, түзетулер, түзеулер енгізілген, сондай-ақ цифрлармен және жазумен көрсетілген сомалардың мәндері сәйкес келмеген жағдайда, банк төлем құжатын орындауға қабылдамайды және алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде қайтару себебін көрсете отырып, бастамашысына қайтарады.

Ескерту. 21-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 08.05.2015 № 72 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

22. Алушы банк немесе бенефициар банкі 2008 жылғы 10 желтоқсандағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі)» Қазақстан Республикасының Кодексінде (бұдан әрі – Салық кодексі), Банктер туралы заңда, «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (

жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» 2009 жылғы 28 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – КЖТҚҚ туралы заң), Төлемдер туралы заңда көзделген негіздер бойынша төлем құжатын алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей, сондай-ақ мынадай:

1) осы Нұсқаулықта, сондай-ақ Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1011 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Экономика секторларының және төлемдер белгілеу кодтарын қолдану және төлемдер бойынша оларға сәйкес мәліметтер ұсыну қағидаларын бекіту туралы» 1999 жылғы 15 қарашадағы № 388 қаулысында (бұдан әрі – № 388 қағидалар), Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1304 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Банк шотын ашпай қолма-қол жасалмайтын ақша төлемі мен аударымын жүзеге асыру нұсқаулығын бекіту туралы» 2000 жылғы 13 қазандағы № 395 қаулысында (бұдан әрі – № 395 нұсқаулық) және Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1352 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Клиент пен оған қызмет көрсететін банктің арасында қолма-қол жасалмайтын төлемдерді жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2000 жылғы 25 қарашадағы № 433 қаулысында (бұдан әрі – № 433 ереже) белгіленген нысанға сәйкес келмеген;

2) ақша жөнелтушінің банкі Банктер туралы заңда көзделген жағдайларда төлем құжаттарында клиенттің жеке сәйкестендіру коды (бұдан әрі – ЖСК) түзетуін қоспағанда, клиенттің деректемелері (ЖСК, ЖСН (БСН)) төлем құжатында көрсетілген деректемелерге сәйкес келмеген;

3) ақша жөнелтушінің атауы клиенттің төлем құжатында көрсетілген атауына сәйкес келмеген;

4) бюджетке төлемдерді төлеу кезінде бюджеттік жіктеу кодының цифрлық белгісі болмаған;

5) көлік құралына салық төлеу кезінде төлем құжатында көрсетілген көлік құралының сәйкестендіру нөмірі жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті орган ұсынған деректермен сәйкес келмеген жағдайларда оны акцептеуден бас тартады.

Егер басқа деректемелер (ЖСК, ЖСН (БСН)) банк клиентін сәйкестендіріп, клиенттің инкассалық өкімде көрсетілген атауы нақты атауына сәйкес келмеген жағдайда мемлекеттік кіріс органдары электрондық тәсілмен ұсынған инкассалық өкімді акцептеуден бас тартуға жол берілмейді.

Ескерту. 22-тармақ жана редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 (01.07.2013 бастап қолданысқа енгізіледі), өзгеріс енгізілді - 2014.08.27 № 168 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған

күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 08.05.2015 № 72 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

22-1. Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі қазынашылығының аумақтық бөлімшелерінің (бұдан әрі - қазынашылықтың аумақтық бөлімшелері) төлем құжаты "төлем мақсаты" бағанында мемлекеттік мекеменің бес миллион теңгеден артық сомадағы, бенефициар ұсынатын хабарлама (бұдан әрі - хабарлама) болған кезде орындалуы тиіс азаматтық-құқықтық мәмілелерін (міндеттемелерін) тіркеу туралы хабарламаның нөмірін, күні көрсете отырып, банкте бенефициардың жеке ісіне тігіліп, сақталады. Хабарламада қазынашылықтың аумақтық бөлімшелері және мемлекеттік мекеме басшыларының қолдары, мөрлерінің таңбасы болуы тиіс.

Бенефициардың хабарламада көрсетілген деректемелері (атауы, ЖСН (БСН), ЖСК) төлем құжатында көрсетілген деректемелерге сәйкес келуі тиіс.

Төлем құжатының "төлем мақсаты" бағанында хабарламаның нөмірі мен күнінен басқа төлемнің "ағымдағы" немесе "түпкілікті" мәртебесі көрсетілуі тиіс. Банкте сақталған хабарламаның нөмірі және күні "төлем мақсаты" бағанында көрсетілген хабарламаның нөмірімен және күнімен сәйкес келуі тиіс.

Осы тармақтың бірінші, екінші және үшінші абзацтарында белгіленген талаптар сақталмаған жағдайда, банк заң актілерінде акцепт үшін көзделген мерзім ішінде осындай төлем құжатын орындамастан оның жөнелтушісіне қ а й т а р а д ы .

Банк "ағымдағы" төлем мәртебесі бар төлем құжатын орындаған кезде хабарламаның сыртқы жағына негізінде төлем жүзеге асырылған төлем тапсырмасының деректемелері, орындалған төлемнің сомасы және хабарлама бойынша төленуі тиіс қалған сома көрсетіледі. Банк "түпкілікті" төлем мәртебесі бар төлемді жүзеге асырған кезде хабарламаның сыртқы жағына бұл туралы т и і с т і б е л г і қ о я д ы .

Бенефициар ретінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, Мемлекеттік зейнетақы төлеу жөніндегі орталық, Орталық депозитарий көрсетілген мемлекеттік борышты, зейнетақы төлемдерін, әлеуметтік төлемдерді, мемлекеттік арнайы және мемлекеттік әлеуметтік және өзге әлеуметтік жәрдемақыларды өтеуге және қызмет көрсетуге байланысты төлем құжаттарына, сондай-ақ бенефициар ретінде алушы банк көрсетілген төлем құжаттарына х а б а р л а м а ұ с ы н у т а л а п е т і л м е й д і .

Ескерту. 22-1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2004.01.24 N 13; өзгерістер енгізілді - 2005.08.27 N 95; 2007.04.30. N 50 (ресми жарияланған күннен бастап қолданысқа енгізіледі); 2007.07.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз); 2010.08.20 N 76 (қолданысқа

2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз); 2011.07.01 № 65 (2-тармақты қараңыз) ; 2012.03.26 № 108 (2-тармақты қараңыз) қаулыларымен.

22-2. Егер есептелетін ақша сомасы мемлекеттік бюджеттен төленетін жәрдемақылармен және (немесе) Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан төленетін әлеуметтік төлемдермен байланысты болмаған жағдайда, бенефициардың банкі көрсетілген жәрдемақыларды және (немесе) әлеуметтік төлемдерді аудару үшін жеке тұлға-клиенттің талап етуі бойынша ашылған ағымдағы шотқа ақша аударуды көздейтін төлем құжатын акцептеуден бас т а р т а д ы .

Ескерту. 1-тарау 22-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2011.03.25 N 24 (ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

22-3. Банк (алушы-банк, бенефициар банкі, делдал-банк) КЖТҚҚІ туралы заңға сәйкес ақша жөнелтушіні және/немесе бенефициарды сәйкестендіруге мүмкіндік беретін мәліметтерді, сондай-ақ КЖТҚҚІ туралы заңға сәйкес клиентті тиісінше тексеру жөніндегі шараларды жүргізу талап етілмейтін жағдайларды қоспағанда, ақша жөнелтуші жүргізген ақша төлемі және/немесе аударымы туралы мәліметтерді клиенттің банк шоты жабылғаннан кейін бес жыл ішінде с а қ т а й д ы .

Ескерту. 1-тарау 22-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

23. Ақша жөнелтушінің ақшасын оның банк есепшотынан алу ақша жөнелтуші акцептеген төлем құжаты не Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес оның акцептелуін талап етпейтін төлем құжаты негізінде жүргізіледі.

24. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында басқаша көзделмесе, қағаз жазбада орындалған ұсынылатын төлем құжаттары және төлем құжатын кері қайтарып алу немесе оның орындалуын тоқтата тұру туралы өкімдері даналарының санын әр банк өзі белгілейді және оның ережесінде операциялар жүргізудің жалпы талаптары туралы айтылады.

25. Банк ақша төлемін және/немесе аударымын жүзеге асыру бойынша ақша жөнелтуші және/немесе нұсқау жөнелтуші алдындағы оның міндеттемелеріне байланысты емес шағымдарды қарауға міндетті емес.

Ақша жөнелтуші мен бенефициар арасындағы шағымдар алушы-банктің акцепт нұсқауы заңды болғанда ғана алушы-банктің қатысуынсыз Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен шешіледі.

26. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында басқаша көзделмесе, төлем құжаттарында оларды ішінара орындау туралы талап қоюға болмайды.

2. Төлем тапсырмасы

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

27. Төлем тапсырмасы тапсырмада көрсетілген сомадағы бенефициардың пайдасына оның ақшасын аудару туралы ақша жөнелтушінің қызмет көрсететін алушы-банкке тапсырмасын білдіреді.

27-1. Қағаз тасымалдауышта орындалған төлем тапсырмасында ақша жөнелтушінің уәкілетті адамдарының қолдары және егер бар болса - қолдар және мөр таңбасының үлгілеріне/қолдардың үлгілеріне сәйкес оның мөрінің таңбасы болуы тиіс. Егер қолдардың үлгілері және мөр таңбасы бар құжатта/қол үлгісі және мөр таңбасы бар құжатта банк шотын пайдалануға уәкілетті адамдар ретінде бірінші және екінші қол қою құқығына ие адамдар көрсетілсе, төлем тапсырмасында бұл адамдардың қолдарының болуы міндетті.

Ескерту. 2-тарау 27-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2011.05.30 № 52 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз); жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

27-2. Алушы-банк немесе бенефициар банкі осы Нұсқаулықтың 22-тармағында көзделген негіздемелер бойынша, сондай-ақ төлем тапсырмасында көрсетілген төлем валютасы банк шотының валютасына сәйкес келмеген жағдайларда төлем тапсырмасын акцептеуден бас тартады. Бенефициардың банкі төлем сомасын төлем жасалған күнгі валюталар айырбастаудың нарықтық бағамын пайдалана отырып конвертациялауды жүзеге асыру арқылы банк шотының валютасында аудару туралы жазбаша растауы болған жағдайда бенефициар банкінің қалауы бойынша төлем валютасы банк шотының валютасына сәйкес келмейтін төлем тапсырмасын орындауына жол беріледі. Конвертацияның жүзеге асырылғаны үшін комиссиялардың мөлшері және алу тәртібі клиент пен қызмет көрсететін банк арасында жасалған шартта айқындалады.

Ескерту. 2-тарау 27-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2011.05.30 № 52 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз); жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

28. Ақша жөнелтуші қызмет көрсететін алушы-банкке төлем тапсырмасын осы Нұсқаулықтың 1-қосымшасына сәйкес белгіленген нысандағы бланктерде

ұ с ы н а д ы .

Бюджетке төлемдерді төлеу кезінде ақша жөнелтуші қызмет көрсететін алушы-банкке осы Нұсқаулықтың 1-1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша бюджетке төлемдер төлеуге арналған төлем тапсырмасын ұсынады. Ақша жөнелтушінің осы Нұсқаулықтың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша бюджетке төлемдер төлеуге арналған төлем тапсырмасын ұсынуына жол беріледі .

«Төлемнің мақсаты» бағанында ақша жөнелтуші ақша аударымын жүзеге асыруға негіз болатын құжаттың (құжаттардың) атауын, нөмірі мен күнін және № 395 нұсқаулықта, № 433 ережеде және Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Бюджеттің атқарылуы және оған кассалық қызмет көрсету ережесін бекіту туралы» 2009 жылғы 26 ақпандағы № 220 қаулысында көзделген өзге де деректемелерді, сондай-ақ «төлем мақсатының коды» бағанында төлемнің кодтық белгіленуін көрсетеді.

Заңды тұлға өзінің құрылымдық бөлімшелері үшін бюджетке төлемдерді, сондай-ақ зейнетақы жарналарын және әлеуметтік аударымдарды төлеу кезінде «төлем мақсаты» бағанында ең алдымен төлем жүзеге асырылатын заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі БСН, одан кейін оның атауы көрсетіледі.

Көлік құралына салық төлеу кезінде (оның ішінде электрондық құрылғылар арқылы) «төлем мақсаты» бағанында көлік құралының сәйкестендіру нөмірі көрсетіледі. Бұл деректеме төлем құжатының «төлем мақсаты» бағанында мынадай ретпен көрсетіледі: «VIN» сөзі, көлік құралының сәйкестендіру нөмірі, « / V » с и м в о л д а р ы .

Бюджетке төлемдерді төлеу кезінде төлем тапсырмасында бюджеттік жіктеу кодының сандық белгісі көрсетіледі. Төлем тапсырмасында бюджеттік жіктеу кодының дұрыс көрсетілуін жөнелтуші қамтамасыз етеді.

Зейнетақы жарналарын немесе әлеуметтік аударымдарды төлеуге ақша аударымдарын жүзеге асырған кезде жөнелтуші төлем тапсырмасымен бірге бір мезгілде Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Міндетті зейнетақы жарналарын есептеудің, ұстап қалудың (қоса есептеудің) және жинақтаушы зейнетақы қорларына аударудың ережесін бекіту туралы» 1999 жылғы 15 наурыздағы № 245 және «Әлеуметтік аударымдарды есептеу және аудару ережесін бекіту туралы» 2004 жылғы 21 маусымдағы № 683 қаулыларының талаптарына сәйкес ресімделген зейнетақы жарналарын немесе әлеуметтік аударымдар төленетін тұлғалардың тізімін (бұдан әрі – тізім) алушы-банкке ұсынады. 50-ден астам позициядан (аты-жөннен) тұратын тізім алушы-банкке тізімнің электрондық тасымалдауыштардағы көшірмесі қоса беріле отырып ұсынылады. Алушы-банк қажет болған жағдайда, егер бұл алушы-банктің ішкі құжаттарында белгіленген болса, 50 және одан аз позициядан (аты-жөннен) тұратын тізімнің электрондық

көшірмесін ұсынуды талап етеді.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (01.07.2013 бастап қолданысқа енгізіледі).

29. Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге ұлттық валютамен, сол сияқты шетел валютасымен төлем жасау және/немесе ақша аударымын жүзеге асыру кезінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасының валюталық заңдарының талаптарын сақтай отырып Қазақстан Республикасы аумағында шетел валютасымен төлем жасағанда және/немесе ақша аударымын жүзеге асырған кезде ақша жіберушінің қызмет көрсетуші алушы банкке ақша аудару туралы төлем тапсырмасы болып табылатын, белгіленген нысандағы (N 2 қосымша) бланкілерге толтырылған ақша аударуға өтініші пайдаланылады.

Банк ақша аударуға берілетін өтініште осы Нұсқаулықтың 2-қосымшасында көрсетілген деректемелерден басқа осы өтінішті өңдеу үшін оған қажет болатын ақша жөнелтуші туралы қосымша мәліметтерді енгізеді. «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» 2005 жылғы 13 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген жағдайларда, банк ақша жөнелтуші туралы басқа да мәліметтерді толтыруды талап етеді. Қазақстан Республикасынан тыс резидент еместің пайдасына ақша төлемі мен аударымын жүзеге асыру кезінде ақша аудару үшін берілген өтініште бенефициардың ЖСН (БСН) көрсету талап етілмейді.

Ескерту. 29-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000.12.29 N 488; жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002.01.18 N 20, 2003.01.31 N 20; 2007.07.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз); 2010.08.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз); 2011.07.01 № 65 (2-тармақты қараңыз), 2012.03.26 № 108, 26.04.2013 № 117 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

30. Ақша аударуға жазылған күні көрсетілген төлем тапсырмасы-өтінішін алушы-банк он күнтізбелік күн ішінде қабылдайды.

Ақша аударуға төлем тапсырмасынан немесе өтінішінен басқа ақша жөнелтуші Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес алушы-банктің талабы бойынша төлемнің дәлелділігін растайтын құжаттар ұсынуға міндетті.

31. Қызмет көрсететін алушы-банкпен келісім бойынша ақша жөнелтуші ақша аударуға төлем тапсырма-өтінішінде валюталау күнін көрсетуіне болады.

3. Төлемдік талап-тапсырма

Ескерту. 3-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

32. Төлемдік талап-тапсырма ақша жөнелтушіге жеткізілген тауарларға, орындалған жұмысқа, көрсетілген қызметке ақы төлеу туралы көрсетілген талапты растайтын құжаттар негізінде ұсынылатын бенефициардың талабын білдіреді.

33. Бенефициар төлемдік талап-тапсырманы белгіленген нысандағы бланкіде (N 3 қосымша) бенефициардың банкіне немесе тікелей ақша жөнелтушінің банкіне ұсынуға құқылы.

Бенефициар бенефициардың банкіне бірнеше төлемдік талап-тапсырмаларды ұсынған жағдайда, оларға төлемдік талап-тапсырмалардың тізілімі белгіленген нысандағы бланкіде (N 4 қосымша) қоса беріледі.

Төлемдік талап-тапсырманың "төлемнің мақсаты" бағанында бенефициар төлемдік талап-тапсырманы ұсынуға негіз болатын құжаттар деректемелерін және өзге де деректемелерін, егер олар Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілерінде тікелей көзделсе көрсетуге міндетті.

Ескерту. 33-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000.12.29 N 488, өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2003.01.31 N 20 қаулыларымен.

34. Төлемдік талап-тапсырма тізіліммен бірге бенефициардың банкіне ұсынылады, ол бенефициардың барлық деректемелері толтырылуының толықтығын тексеріп, төлемдік талап-тапсырманы осы Нұсқаулықта белгіленген тәртіппен ақша жөнелтушінің банкіне жібереді.

Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

35. Бенефициарға және ақша жөнелтушіге бір алушы-банк қызмет көрсеткен, сондай-ақ төлемдік талап-тапсырманы бенефициардың банкісіз ақша жөнелтушінің банкіне ұсынған жағдайда тізілімді қоса беру қажет емес.

Ақша жөнелтушінің банкіне бір мезгілде бенефициар әрі бенефициар банкі болып табылатын тұлға бірнеше төлемдік талап-тапсырмаларды ұсынған кезде тізілімнің қоса берілуі талап етілмейді.

Ескерту. 35-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2011.05.30 № 52 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз) қаулысымен.

36. Жазылған күні көрсетілген төлемдік талап-тапсырма мен қоса берілген тізілімді бенефициар отыз күнтізбелік күн ішінде бенефициардың банкіне ұсынуы мүмкін немесе төлемдік талап-тапсырма ақша жөнелтушінің банкіне

Ескерту. 36-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы N 488, 2005 жылғы 27 тамыздағы N 95 қаулыларымен .

37. Ақша жөнелтушінің акцептеуін талап етпейтін төлемдік талап-тапсырмаларды қоспағанда, ақша жөнелтуші банк тек ақша жөнелтушінің акцепті болған жағдайда ғана төлемдік талап-тапсырманы орындауға тиіс.

Ақша жөнелтушінің акцепт туралы белгі қою үшін төлемдік талап-тапсырма бланкісінің бет жағында орын жетіспеген жағдайда, осы жазба бланктің сырт жағына жасалады .

38. Егер жөнелтуші ақша жөнелтушінің банкіне төлемдік талап-тапсырманы оған ақша жөнелтушінің өзінің банк есепшотынан ақшаны акцепсіз алуға келісімі бар құжаттарды қосып ұсынса, ондай төлемдік талап-тапсырма ақша жөнелтушінің акцептеуін талап етпейді.

38-1. Банк шоттарының болуы және нөмірлері туралы анықтаманы алу қажет болған кезде шоттың (шоттардың) иесі қарыз алушысы, кепілгері, кепілдік берушісі, лизинг алушысы немесе кепіл берушісі болып табылатын банк кредиттің алынғанын растайтын мынадай құжаттарды:

1) егер шоттың иесі қарыз алушы болып табылса - банктің «Көшірмесі дұрыс» деген белгісі бар ақша жөнелтушінің өзінің банк шотынан ақшаны акцептсіз алуға келісімі бар банк қарызы шартының немесе кредиттік желі ашу туралы келісімнің көшірмесін. Егер шоттың иесі қарыз алушы болып табылмай, кепілгер, кепілдік беруші, лизинг алушы немесе кепіл беруші болып табылса - банктің «Көшірмесі дұрыс» деген белгісі бар ақша жөнелтушінің өзінің банк шотынан ақшаны акцептсіз алуға келісімі бар, банк қарызы шартының немесе кредиттік желі ашу туралы келісімнің немесе кепілдіктің, кепілдік берудің, лизинг алудың немесе кепіл берудің фактісін растайтын өзге құжаттардың көшірмесін;

2) төлем (касса) құжатының немесе клиенттің банк шоты бойынша үзінді-көшірменің немесе банк қарызының берілгенін растайтын өзге құжаттың көшірмесін қоса бере отырып, банк басқармасы төрағасының немесе оның орынбасарларының қолы қойылған жазбаша сұратуларды банктерге жібереді.

«Көшірмесі дұрыс» деген жазу тырнақшасыз көрсетіледі, құжаттардың көшірмелерін растау бойынша тиісті өкілеттіктер берілген банктің уәкілетті адамының лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), растаған күні көрсетіле отырып, оның қолымен расталады және банк мөрінің бедерімен бекітіледі (ол болған кезде) .

Ескерту. 3-тарау 38-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.08.24 № 266 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР

Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен

38-2. Банк осы Нұсқаулықтың 38-1-тармағында көрсетілген құжаттарды алған күннен кейінгі бес жұмыс күнінен кешіктірмей сұрау салған банкке клиенттің банк шоттарының болуы және нөмірлері туралы анықтаманы немесе олардың жоқ екендігі туралы мәліметтерді жібереді. Клиенттің банк шоттарының болуы және нөмірлері туралы анықтама еркін нысанда жасалады және онда анықтаманың берілу күні, банктің атауы мен банктік сәйкестендіру коды, клиенттің атауы, оның жеке сәйкестендіру коды, сәйкестендіру нөмірі, банк шотының валютасы, банктің уәкілетті тұлғаның аты-жөні және мөртабан қамтылады. Егер клиентке банк шоты мемлекеттік бюджеттен төленетін жәрдемақыларды және (немесе) Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан төленетін әлеуметтік төлемдерді аудару үшін ашылған болса, онда осы факті туралы ақпарат клиенттің банк шоттарының болуы және нөмірлері туралы анықтамада көрсетіледі.

Ескерту. 3-тарау 38-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.08.24 № 266 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 26.04.2013 № 117 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен

4. Инкассалық өкім

Ескерту. 4-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

39. Заң актілерінде көзделген жағдайларда ақша жөнелтушінің банк есепшоттарынан ақша жөнелтушінің келісімінсіз ақша алу үшін пайдаланылатын төлем құжаты белгіленген нысандағы бланкте (№ 5 қосымша) ұсынылған инкассалық өкім, сондай-ақ мемлекеттік кіріс органдарының (№ 6 қосымша) инкассалық өкімі болып табылады.

Ескерту. 39-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

40. Ақшаны өндіріп алушы ақша жөнелтушінің банкіне ақшаны өндіріп алу туралы сот шешімдері, үкімдері, ұйғарымдары және қаулылары бойынша берілетін атқару құжаттарының немесе бұйрықтардың немесе сот бұйрығының

түпнұсқаларын не жеке сот орындаушысының не атқару құжаттарын орындау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды және қызметті мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік органның аумақтық бөлімінің мөрімен расталған олардың көшірмелерін қоса инкассалық өкімді ұсынады.

Ақша жөнелтушінің банк шотынан оның келісімінсіз ақша алудың негізділігін растайтын атқару құжаты, егер атқару құжатының мәтінінде өзгеше белгіленбесе, банкке тек бір инкассалық өкімді ұсыну үшін негіздеме болып т а б ы л а д ы .

Мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімдері осы өндіріп алудың негізділігін растайтын атқару құжаттарынсыз ұсынылады.

Ескерту. 40-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.08.24 № 266 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

41. Инкассалық өкімде ақша жөнелтушінің банк есепшотынан оның келісімінсіз ақша (оның күні және номері) алу (өндіріп алу) құқығы көзделетін заң актілеріне сілтемемен төлемнің мақсаты көрсетіледі.

Орындалатын құжатта көрсетілген ақша төлемінің/аударымының сомасы инкассалық өкімде көрсетілген сомамен сәйкес келуі тиіс.

42. Мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімінде бюджеттік жіктеу коды, операция түрі қосымша көрсетіледі.

Операциялар түрі жолында тиісінше кодтар көрсетіледі:

03 - салық органының бюджетке берешегі бар салық төлеушінің банктік шотына қойылған инкассалық өкімі;

04 - салық органының дебитордың банктік шотына қойылған инкассалық ө к і м і ;

05 - кеден органының бюджетке берешегі бар салық төлеушінің банктік шотына қойылған инкассалық өкімі;

07 - міндетті зейнетақы жарналары бойынша берешегі бар агенттің банктік шотына салық органы берген инкассалық өкім;

09 - әлеуметтік аударымдар бойынша берешегі бар төлеушінің банктік шотына ұсынылған салық органының инкассалық өкімі.

Мемлекеттік кіріс органының міндетті зейнетақы жарналары және әлеуметтік аударымдар бойынша берешекті өндіріп алуға арналған инкассалық өкімдерінде «бенефициар» және «бенефициардың банкі» бағандарында Мемлекеттік зейнетақы төлеу орталығы көрсетіледі.

Мемлекеттік кіріс органдары зейнетақы жарналары немесе әлеуметтік аударымдар бойынша берешекті өндіріп алуға арналған инкассалық өкіммен бір

мезгілде алушы-банкке тізімдерді ұсынады. 50-ден астам позициясы (аты-жөндері) бар тізімді алушы-банкке электрондық тасымалдағыштардағы тізімнің көшірмесін қоса бере отырып ұсынады.

Ескерту. 42-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

43. Өндіріп алудың, сондай-ақ ақша жөнелтушінің келісімінсіз қаражатты есептен шығару үшін негіздемеге сілтеме жасау дұрыстығына өндіріп алушы жауап береді. Банктер ақша жөнелтушілердің олардың келісімінсіз банк есепшоттардан қаражатты есептен шығаруға қарсылықтарын қарамайды.

5. Төлем құжаттарын электрондық түрде ұсыну

Ескерту. 5-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

44. Төлем құжатында хабарланатын оның бейнесін немесе ақпаратты беру жолымен төлем құжаттарын алмастырудың электрондық жүйелерін пайдалану және бағдарламалық-криптографиялық қорғау мен электрондық сандық қол қою туралы шарт (келісім) негізінде, бенефициар мен оның банкі арасында не ақша жөнелтуші мен оның банкі арасында бұндай ұсыну көзделген болса, егер өзгеше Ұлттық Банктің нормативтік құқықтық актілерінде көзделмесе, электрондық т ә с і л м е н ж а с а л у ы м ү м к і н .

Төлем құжаттарын алмастырудың электрондық жүйелерін пайдалану туралы шартта (келісімде) төлем құжатын төлеу, акцепт, акцептен бас тарту, кері қайтарып алу және банк төлем құжаттарын өңдеуге байланысты басқа да мәселелер туралы ережелер болуы мүмкін.

6. Санкцияланған нұсқау және қорғау іс-қимылдарының тәртібі

Ескерту. 6-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

45. Санкцияланбаған нұсқау деп алушы-банк пен жөнелтуші арасындағы шартта көзделген санкцияланбаған төлемдерден келісілген қорғау іс-қимылдары тәртібіне сәйкес, сондай-ақ егер жүргізілетін төлем оны жасауға өкілеттігі бар адамның нұсқауымен жасалса және ол Қазақстан Республикасының заңдарына қайшы келмесе, алушы-банк алған жөнелтушінің нұсқауы саналады.

Егер алушы-банк нұсқаудың санкцияланғандығына жоғарыда айтылған

талаптарды бұза отырып, оны орындауға қабылдаса, нұсқау санкцияланбаған
б о л ы п с а н а л а д ы .

Ескерту. 45-тармаққа толықтыру, өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 27 қазандағы N 372, 2004 жылғы 24 қаңтардағы N 13 қаулыларымен.

46. Санкцияланбаған төлемдерден қорғау іс-қимылдарының тәртібі мынадай жағдайларда келісілген болып табылады:

1) алушы-банк ұсынған қорғау іс-қимылдарының тәртібіне жөнелтуші жазбаша келісім бергеннен кейін. Мұндай келісім қорғау іс-қимылдарының тәртібі көзделген алушы-банк пен жөнелтушінің шартта қол қоюы болып т а б ы л а д ы ;

2) алушы-банк ұсынған, ал жөнелтуші қабыл алмаған және алушы-банк үшін қолайлы басқа қорғау іс-қимылдарының тәртібін ұсынғаннан кейін. Мұндайда, жөнелтуші өз атынан жөнелтілген және қорғау іс-қимылдарының белгіленген тәртібіне сәйкес алушы-банк орындауға қабылдаған нұсқаудың санкцияланғандығы үшін өзіне жауапкершілік және міндеттеме алады.

47. Осы тараудың ережесі төлем құжатын кері қайтарып алу немесе оның орындалуын тоқтата тұру өкіміне де қолданылады.

7. Санкцияланбаған нұсқауды орындаудың салдары

Ескерту. 7-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

48. Жөнелтуші нұсқаудың дұрыс орындалуын анықтайды және ол санкцияламаған нұсқау орындалған жағдайда, алушы-банкке ол туралы санкцияланбаған нұсқау анықталғаннан кейін үш жұмыс күні ішінде, бірақ санкцияланбаған нұсқау орындалған күннен бастап үш жылдан кешіктірмей х а б а р л а й д ы .

Ескерту. 48-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.08.24 № 266 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

49. Егер алушы-банк санкцияланбаған нұсқау туралы жөнелтушіден уақтылы хабар алып, санкцияланбаған нұсқауды орындаған жағдайда, ол жөнелтушіге олардың арасында жасалған шартта көзделген тәртіппен осы нұсқауды орындауға байланысты нақты шығындардың орнын толтырады.

Ескерту. 49-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы N 488 қаулысымен.

8. Нұсқауды қайтарып алу және нұсқаудың орындалуын тоқтата тұру

Ескерту. 8-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

50. Акцептелмеген өкім акцепт жасау мерзімі өткенге дейін қайтарып алынуы мүмкін.

Өкімнің орындалуын тоқтата тұру немесе нұсқауды кері қайтару оны банк-алушы орындағанға дейін ғана болады.

51. Нұсқауды жөнелтуші алушы-банкке нұсқауды кері қайтару өкімін белгіленген нысандағы бланкіде (N 7 қосымша) жіберу жолымен қайтарып алуы мүмкін. Осындай өкімнің орындалу мерзімі жөнелтуші және алушы-банк арасында жасалған шартта белгіленеді.

Жөнелтуші және алушы-банк арасында жасалған шартта нұсқауды кері қайтару туралы өкімді электрондық тәсілмен беру көзделуі мүмкін.

Ескерту. 51-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы N 488 қаулысымен.

52. Нұсқауды кері қайтарып алу туралы нұсқауда алушы-банк белгілеген төлем құжатының күні, оның номері, сомасы және төлем құжатының басқа да деректемелері көрсетілуі тиіс. Электрондық тәсілмен берілген төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкім, жөнелтуші мен алушы банк арасындағы шартта белгіленген санкцияланбаған төлемдерден қорғау іс-қимылдарының тәртібін сақтаған жағдайда ғана жөнелтілді деп саналады.

Төлем құжатын кері қайтарып алу туралы оның орындалуын тоқтата тұру жөніндегі өкімді қағаз жазбада ресімдегенде төлем құжатын жөнелтушінің мөрі (ол болған кезде) және төлем құжатына қол қоюға құқығы бар уәкілетті адамдарының қолы болуы тиіс.

Ескерту. 52-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

53. Алушы-банк Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарына және жөнелтуші мен алушы-банк арасындағы шарттың талаптарына сәйкес келмейтін нұсқауды кері қайтарып алу туралы өкімді орындауға қабылдамауы тиіс.

54. Жөнелтушінің орындалмаған нұсқауды кері қайтару туралы өкімін уақтылы алған кезде алушы-банк осы нұсқау бойынша ақша аударуға құқығы болмайды және ол бір мезгілде жөнелтушіге алынған өкімнің орындалуы туралы хабарды жібере отырып, осы өкімді алған күннен кейін келетін жұмыс күнінен кешіктірмей нұсқауды қайтаруы тиіс.

Ескерту. 54-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы N 488 қаулысымен.

55. Жөнелтуші нұсқаудың орындалуын тоқтата тұру туралы өкімді алушы-банкке жіберу жолымен нұсқауды тоқтата тұруы мүмкін (N 8 қосымша).

56. Нұсқаудың орындалуын тоқтата тұру, Төлемдер туралы заңмен, КЖТҚҚІ туралы заңмен, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 754 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен банктер, сондай-ақ банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арасында корреспонденттік қатынастар орнату ережелерін бекіту туралы» 1999 жылғы 28 наурыздағы № 37 қаулысымен көзделген тәртіпке сәйкес, сондай-ақ осы Нұсқаулыққа сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту. 56-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

57. Акцептелген нұсқаудың орындалуы Қазақстан Республикасының заң актілерінде көзделген жағдайларда міндетті түрде тоқтатылуы тиіс.

3-бөлім. Кредиттік аударымдар

1. Жалпы ережелер

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

58. Осы бөлімнің нормалары Қазақстан Республикасының резидент емес-банктердің қатысуымен ақша төлемдері мен аударымдарына байланысты қатынастарға қолданылмайды.

Мұндай қатынастар тиісті шарттармен және банк іс-тәжірибесінде қолданылатын іскерлік айналым дәстүрлерімен реттеледі.

2. Төлем тапсырмасының акцепті

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

59. Алушы-банктің төлем тапсырмасын акцептеуі жөнелтушінің төлем тапсырмасын орындау оның міндеті екенін және акцептелген төлем тапсырмасының мөлшерінде жөнелтушінің банк есепшотынан ақша сомасын және оны орындауға байланысты шығасын алуға алушы-банктің құқығы туғандығын білдіреді.

60. Алушы-банк тапсырманы акцептегенге дейін оны жөнелтуші алушы-банк тапсырманы акцептегеннен кейін оны орындауға қажетті ақша сомасын өзінің банк есепшотында қамтамасыз етуге міндетті. Қажетті ақша сомасын қамтамасыз ету жөнелтушіге берілген алушы-банктің займы есебінен, не жөнелтушінің банк есепшоты бойынша күндізгі займынан, егер бұл арадағы шартта көзделген болса, жасалуы мүмкін.

61. Мына талаптардың біреуі болғанда алушы-банк төлем тапсырмасын акцептеген болып табылады:

1) алушы-банк жөнелтушіге акцептеу туралы хабарлама немесе төлем құжатының ақысы ретінде қолма-қол ақшаны қабылдау туралы хабарлама жіберді;

2) алушы-банк жөнелтушінің төлем тапсырмасы негізінде оның ақшасын алды (банк есепшотын дебеттеді);

3) алушы-банк төлем тапсырмасын алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жөнелтуші акцептеу туралы немесе акцептеуден бас тарту туралы алушы-банктің хабарламасын алған жоқ (хабарламай-ақ қабылдады);

4) Қазақстан Республикасының заңдарында немесе алушы-банк пен жөнелтуші арасындағы шартта көзделген басқа жағдайларда.

62. Мына талаптардың біреуі болғанда бенефициар банкі төлем тапсырмасын акцептеген болып табылады:

1) бенефициар банкі жөнелтушіге акцептеу туралы хабарлама жібереді;

2) бенефициар банкі, егер ол бір уақытта алушы-банк болып табылса, оның төлем тапсырмасының негізінде жөнелтушінің ақшасын алды (банк есепшотын дебеттеді);

3) бенефициар банкі бенефициардың банк есепшотын кредиттеу жолымен бенефициарға ақша аударымын жүзеге асырды;

4) жөнелтуші бенефициар банктен акцепт туралы немесе акцептен бас тартқаны туралы банк бенефициардың төлем тапсырмасын алған күннен кейін үш жұмыс күні ішінде алмағанда (үндемегені туралы);

5) Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген заңдарда қарастырылған немесе бенефициар банк арасындағы кейбір жағдайларда.

63. Жөнелтуші мен алушы-банк арасындағы шартта акцептін төлем тапсырмасы қабылданған кезде болу мүмкіндігі де қарастырылады.

3. Төлем тапсырмасының акцептінен бас тарту

Ескерту. 3-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

64. Алушы-банк акцептің төлем тапсырмасынан бас тартуы мынадай жағдайда жүргізіледі:

1) жөнелтуші ақша аударымын жүзеге асыру үшін қажетті ақша сомасымен қамтамасыз етпегенде;

2) егер төлем тапсырмасының қолдан жасалғандық белгілері болса, соның ішінде, егер төлем тапсырмасы жөнелтуші мен алушы-банк арасындағы шартта көрсетілген санкцияланбаған төлемдерден қорғау тәртібі бұзылып берілгенде;

3) осы Нұсқаулықта, Төлемдер туралы заңда, № 388 Қағидаларда, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1148 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банк Басқармасының «Қазақстан Республикасында ақша төлемі мен аударымын жүзеге асырған кезде электронды құжаттар алмасу ережесін бекіту туралы» 2000 жылғы 21 сәуірдегі № 146 қаулысында, сондай-ақ жөнелтуші мен алушы-банк арасындағы шарт талаптарында белгіленген жөнелтуші төлем тапсырмасын құрастыру және төлем тапсырмасын көрсету тәртібіне қойылатын талаптарын сақтамаған кезде;

4) Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген заңдардың басқа да талаптарын және (немесе) шарт жағдайларын сақтамағанда.

Акцептеудің төлем тапсырмасынан бас тартқан алушы-банк төлем тапсырмасын алған күні, үш жұмыс күнінен кешіктірмей жазбаша немесе электронды хабарлама жібереді.

Бас тарту туралы хабарламаны жіберу тәртібі алушы-банк пен жөнелтуші арасындағы шартта көрсетілуі қажет. Акцептен бас тарту күні деп хабарламаның жіберілген күні саналады.

Ескерту. 64-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

65. Акцептің төлем тапсырмасын орындау мүмкін емес жағдайлар:

1) алынып тасталынды.

2) егер бенефициар банк алған төлем тапсырмасында көрсетілген бенефициар деректемелері осы бенефициарға бірдейлестірілмегенде.

Ескерту. 65-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы N 488 қаулысымен.

66. Егер алушы-банк бенефициар банк болып саналмаса, төлем тапсырмасын орындамайды, мұндайда жөнелтушінің банк есепшотында алушы-банктің төлем жасауға жеткілікті ақша сомасы болып және алушы-банк акцептен бас тарту туралы мерзімінде уақтылы хабарламаса, алушы-банк жөнелтушіге өзара шартта көрсетілген мөлшерде, егер Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген заңдарға қайшы келмесе, аударым ақша сомасынан айыппұл төлеуге міндетті.

Егер алушы-банк негізсіз акцептің төлем тапсырысынан бас тартса, онда ол

жөнелтуші мен алушы-банк арасындағы шартта көрсетілгендей, немесе Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген заңдармен жауап береді.

4. Акцептелген төлем тапсырысы бойынша төлем

Ескерту. 4-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

67. Жөнелтуші алушы-банктің акцептелген төлем тапсырмасы сомасына төлем жүргізуге міндетті және, оны орындауға немесе өзара шартқа сәйкес, санкцияланған өтем тапсырысынан бас тартуына байланысты қаражатын өтейді. Мұндай жағдайда төлем жүргізу міндеті алушы-банктің жөнелтуші төлем тапсырмасын орындау кезінен басталады.

68. Алушы-банкі жөнелтушінің банк есепшотын дебеттеген жағдайда, жөнелтушінің алушы-банкке төлемі жүргізіледі.

69. Егер жөнелтуші банк болса, онда төлем мынадай жолдармен жүргізіледі:

- 1) жөнелтушінің корреспонденттік есепшоты алушы-банкте кредиттелсе және оған көшірмесі жіберілсе;
- 2) жөнелтушінің корреспонденттік есепшоты алушы-банкте дебеттелсе;
- 3) жөнелтушінің корреспонденттік есепшоты және Ұлттық Банктегі алушы-банкі арқылы төлемді жүзеге асырса;
- 4) төлем жүйесі арқылы төлемді жүзеге асыру;
- 5) жөнелтуші мен алушы-банк арасындағы екі жақты келісімге сәйкес, өзара есепке алынып төлем жүргізгенде.

Ескерту. 69-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

5. Алушы-банктің төлем тапсырмаларын орындау кезіндегі іс-қимылы

Ескерту. 5-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

70. Жөнелтушінің төлем тапсырмасын акцептеген Алушы-банк оны Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарына және төлем тапсырмасының өзінде көрсетілген талаптарға сәйкес орындайды.

Ескерту. 70-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы N 488 қаулысымен.

71. Егер жөнелтушінің төлем тапсырмасында басқадай көрсетілмесе, онда алушы-банк оның төлем тапсырмасын делдал банктің онан әрі орындауына жіберуге құқылы.

72. Төлем тапсырмасын орындау мүмкін болмаған жағдайда, делдал банк ақша жіберушінің банкіне бұл жөнінде осындай нұсқау алған күннен кейінгі келесі операциялық күннен кешіктірмей олардың арасындағы шартта белгіленген тәсілмен хабарлайды және оған төлем тапсырмасы негізінде ақшаны қайтарады.

Ескерту. 72-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2006 жылғы 12 тамыздағы N 74 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) қаулысымен.

73. Егер алушы-банк жөнелтушіден тиісті өкілеттік алмаса, онда оның құқығы жоқ:

1) жөнелтушінің төлем тапсырмасын орындауға байланысты келтірген қызметі мен шығындарына берілетін комиссиялық соманы осы төлем тапсырмасы сомасынан ұстау арқылы төлеттіруге;

2) келесі алушы-банкке төлем тапсырмасы сомасы есебінен комиссиялық төлеттіру құқын беруге.

74. Алушы-банк, жөнелтуші төлем тапсырмасын анықтаған, делдал-банкті анықтаған, аударымды жүзеге асыру мүмкін еместігін, дәлелдеген осы Нұсқаулықта көзделген, егер осы төлем тапсырмасының мерзімі өткенше, ол жөнелтушіден алдағы іс-әрекеттерін сұрап, оған төлем тапсырмасын орындауға не істейтінін көрсеткен төлем тапсырмасын орындауға не істейтінін көрсеткен өз міндеттерін орындаған болып есептеледі.

Ескерту. 74-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

75. Егер алушы-банк төлемді орындауда осы Нұсқаулықтың талабын бұзғандықтан бенефициардың ақша аударымы кешігуіне әкеп соқса, онда банк, көрсетілген кешіктіруге тікелей кінәлі ретінде, араларындағы шартта немесе 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексінде (Жалпы бөлім) көзделген тұрақсыздық айыбын қатысушыға (қатысушыларға) төлейді.

Ескерту. 75-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

76. Егер тапсырманы орындау кезіне дейін алушы-банк Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген заң актілері талаптарына сәйкес, тәртіп бойынша бірінші кезектегілерді орындауға міндетті, сонан кейін жөнелтушінің банк есепшотында тапсырманы орындауға қажетті ақша сомасы жоқ болса,

алушы-банктің төлем тапсырмасын орындамауға және оның акцептінен бас
т а р т у ғ а қ ұ қ ы л ы .

Мұндайда бұл банк жөнелтушінің төлем тапсырмасын орындамады деген жауапкершіліктен босатылады.

6. Валюталау күніндегі төлем тапсырмалары

Ескерту. 6-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

77. Акцептік төлем тапсырмасындағы шарттардың бірі валюталау күні белгіленгенде алушы-банк жөнелтушінің банктік есепшотынан олардың акцептелген төлем тапсырмасы көлемінде ақша сомасын алуға құқы бар.

Мұндай жағдайда алушы-банк осындай операцияларды бөлек немесе бөлек жеке есепшоттарда (субпозицияларда) жүргізеді.

78. Валюталау күнінде мерзімді төлем тапсырмасын орындау мақсатында алушы-банк тапсырмасын, жөнелтушінің төлем тапсырмасы жағдайына сәйкес, сол мерзімде, келесі делдал-банк немесе бенефициар банкке осы Нұсқаулықпен жүктелген міндеттердің мұндай тапсырмасын орындауға жеткілікті уақыт бөліп ж і б е р е д і .

Ескерту. 78-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

7. Жөнелтушінің және алушы-банктің қате нұсқауды орындау кезіндегі іс-қимылдары

Ескерту. 7-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Ескерту. 6-тарау жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.08.24 № 266 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

79. Жөнелтушінің нұсқауын орындау мақсатында алушы-банк жіберген н ұ с қ а у , е г е р о л н ұ с қ а у :

1) жөнелтуші нұсқауының деректемелеріне сәйкес келмейтін деректемелерден тұрса ;

2) қайта жіберілсе, қате болып саналады.

80. Жөнелтушінің нұсқауын орындау мақсатында берілген нұсқауды жіберген кезде алушы-банк жөнелтушіге оның нұсқауының шартта көзделген тәртіпте

орындалғаны туралы хабарлайды.

80-1. Бенефициардың банкі жөнелтушінің нұсқауын орындау қателігін анықтаған кезде бенефициардың банкі нұсқаудың қате орындалғанын анықтаған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей ақшаны қайтарады.

81. Жөнелтуші нұсқаудың дұрыс орындалуын анықтайды және ол қате орындалған жағдайда қате нұсқаудың орындалуын анықтағаннан кейін үш жұмыс күні ішінде, бірақ қате нұсқау орындалған күннен бастап үш жылдан кешіктірмей анықталған қате туралы алушы-банкке хабарлайды.

Қате нұсқау туралы хабарламада жөнелтуші өз нұсқауының деректемелерін және анықталған қате деректемелерді көрсетеді.

82. Алушы-банк жөнелтушіден нұсқаудың қате орындалғаны туралы хабарлама алғаннан кейін үш операциялық күннен кешіктірмей:

1) жөнелтуші нұсқауының деректемелеріне сәйкес келмейтін деректемелері бар қате нұсқау бойынша тиісті бенефициардың пайдасына нұсқау жібереді немесе жөнелтушіге төлемнің бүкіл сомасын қайтарады;

2) қайта жіберілген қате нұсқау бойынша қате алынған соманы жөнелтушіге қайтарады.

Бенефициардың банкі ақша сомасын алушы-банк хатының негізінде тапсырма жасау жолымен қайтарады, оның «төлем мақсатында» бенефициардың банкі ақшаны қайтару себептерін көрсетеді.

83. Егер нұсқаудағы қатені жөнелтуші жасаса, алушы-банк осындай орындалған нұсқау бойынша жауапкершілік атқармайды.

83-1. Қате нұсқау бойынша ақшаны бенефициардың банкі бенефициардың ақша қате аударылған банк шотынан акцептсіз ақша алу жолымен қайтарады.

83-2. Қате нұсқау бойынша ақшаны бенефициардың банкі бенефициардың банк шотындағы ақшаның есебінен, оның ішінде, егер банк шоты бойынша банк шотындағы ақшаға тыйым салу және/немесе банк шоты бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы уәкілетті мемлекеттік органның немесе лауазымды адамның шешімдері және/немесе белгісіз мерзімде орындалуы тиіс орындалмаған нұсқаулар болған жағдайда, қайтарады.

83-3. Бенефициардың банк шотында ақша жеткіліксіз не болмаған жағдайда қате нұсқау бойынша ақшаны осындай нұсқауға жол берген жөнелтуші өз ақшасы есебінен бенефициардың банкінен бенефициардың банк шотында ақшаның жоқ екендігі не жеткіліксіздігі туралы хабарлама алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде қайтарады.

8. Делдал банкті немесе бенефициар банкті сәйкестендіру

Ескерту. 8-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

84. Жөнелтушінің төлем тапсырмасын орындағанда алушы-банк делдал банкті немесе бенефициар банкті бірдейлестіргенде оларды тек төлем тапсырмасында көрсетілген бірдейлестіру коды арқылы ғана айырады. Төлем тапсырмасында көрсетілген банктің нақты атауына сәйкес оның банктік бірдейлестіру кодын анықтау алушы-банк міндетіне жатпайды.

85. Егер алушы-банк төлем тапсырмасын орындағанға дейін жөнелтушіден банк атауының банктік бірдейлестіру кодына сәйкес еместігі туралы хабарланса, онда алушы-банк төлем тапсырманы жөнелтушіге орындамай қайтарады.

9. Бенефициар банктің төлем тапсырмасының акцепті кезіндегі іс-қимылы

Ескерту. 9-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

86. Төлем тапсырмасының акцепті кезіндегі бенефициар банк төлем тапсырмасында көрсетілген ақша сомасын бенефициардың пайдасына қабылдайды. Банк бенефициар валюталау күніне төлем жасағанда, олардың акцептелген төлем тапсырмада көрсетілген немесе, егерде акцепт тапсырмасы күніне басқаша көрсетілмесе ғана төлем жасайды.

87. Айрықша негізде акцептен бас тартуға немесе банк бенефициардың төлемді орындауын кідіртуге, бенефициар пайдасына шешілген ақшаның дұрыс еместігі туралы банкке негіздеме болған фактілер қызмет етеді, сәйкес келмеген жағдайда, қазынашылықтың аумақтық бөлімшелерінің осы Нұсқаулықтың 22-1-тармағында көзделген төлем құжаттары бойынша:

бенефициардың хабарламада көрсетілген деректемелері (атауы, ЖСН (БСН), ЖСК) төлем құжатында көрсетілген деректемелерге, оның ішінде «төлем мақсаты» бағанында көрсетілген хабарлама нөміріне сәйкес келмеуі;

төлемнің "ағымдағы" немесе "түпкілікті" мәртебесінің болмауы;

банкте сақталатын хабарламаның келесі бетінде банктің "түпкілікті" мәртебесімен төлемді жүзеге асырғандығы жөнінде белгісі болғанда;

егер бір хабарлама бойынша келіп түскен барлық төлем құжаттарының жалпы сомасы хабарламада көрсетілген сомадан асатын болса.

Ондай фактілер бенефициар банкте дәлелденбесе, өзара шартта көрсетілген немесе Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарында көзделген мөлшерде осы банк бенефициарға ақша аударуды кешіктіргені үшін тұрақсыздық

а й ы б ы н

т ө л е й д і .

Жоғарыда көрсетілген фактілер дәлелденген жағдайда (санкцияланбаған төлем тапсырмасы табылғанда) бенефициар банкі аударымнан түскен ақшадан бенефициар пайдасына ақша бөлуге міндетті емес.

Ескерту. 87-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 27 қазандағы N 372, 2004 жылғы 24 қаңтардағы N 13, 2007.04.30. N 50 (ресми жарияланған күннен бастап қолданысқа енгізіледі); 2007.07.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз); 2010.08.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз); 2011.07.01 № 65 (2-тармақты қараңыз), 2012.03.26 № 108 (2-тармақты қараңыз); 26.04.2013 № 117 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

87-1. Қазақстан Республикасының заң актілерімен рұқсат етілген көздерден кәсіби одақтарды қаржыландыруды қоспағанда, резидент еместерден, шет мемлекеттерден, діни бірлестіктерден және қайырымдылық ұйымдарынан саяси партиялар мен кәсіподақтардың пайдасына тауарлар жеткізу (жұмыс, қызмет көрсету) жөніндегі шарттарды (келісім-шарттарды) орындауға байланысты емес операциялар бойынша ақша, оның ішінде шетел валютасы түскен жағдайда, бенефициардың банкі төлем тапсырмасын акцептеуден бас тартады.

Ескерту. 9-тарау 87-1-тармақпен толықтырылды, өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2004 жылғы 13 қарашадағы N 150, 2005.08.27 N 95 ; 2009.08.24 N 85 қаулыларымен.

88. Төлем тапсырмасын акцептеуден бас тартқанда бенефициар банк жөнелтуші банкке бас тартудың себебі туралы тапсырма алған күннен бастап, үш жұмыс күнінен кешіктірмей хабарлама жібереді.

10. Төлемді бенефициардың пайдасына орындау

Ескерту. 10-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

89. Акцептелген төлем тапсырмасына сәйкес бенефициар пайдасына ақша қабылдаған кезде бенефициар банкі төлем күнінен кейінгі операциялық күннен кешіктірмей оған ақшаның қабылданғаны туралы хабарлайды. Бұл талапты банк орындамағаны үшін жауапкершілік банк пен бенефициар арасындағы шартта белгіленуі мүмкін. Бенефициар банкі бенефициарға банк шотының көшірме-үзінділерін және қағаз тасымалдауышта орындалған не шарт талаптарына сәйкес электрондық түрдегі төлем тапсырмасын ұсыну арқылы бенефициарға хабарлауы мүмкін.

Ескерту. 89-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2011.05.30 № 52 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз) қаулысымен

90. Бенефициар банктің бенефициар алдындағы ақша аудару бойынша міндеті, ақша аударылып біткен кезде саналады.

4-бөлім. Дебеттік аударымдар

1. Дебеттік аударымдарды жүзеге асыру

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

91. Қазақстан Республикасында дебеттік аударымдар мынадай дебеттік құжаттарды пайдалану арқылы жүргізіледі:

- 1) чек;
- 2) төлемдік талап-тапсырма;
- 3) инкассалық өкім (соның ішінде мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімдері);
- 4) вексель.

Ақша төлемі мен аударымы дебеттік аударымдарда бенефициардың төлемге көрсеткен төлемдік құжат негізінде жүргізіледі.

Ескерту. 91-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

92. Қазақстан Республикасы аумағында векселдер мен чектерді ақша төлемі әдісінде жүзеге асыру, Қазақстан Республикасы заң актілеріне сәйкес, және Ұлттық Банктің вексель айналымы мен чектерді пайдалану туралы нормалық құқықтық актілерімен реттеледі.

2. Төлем құжаттарын ақы төлеуге ұсыну

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

93. Төлемдік талап-тапсырма немесе инкассалық өкім негізінде бастамашы ақша төлемін алу үшін оларды бенефициар банкке немесе ақшаны жөнелтуші банкке көрсетуге құқы бар.

94. Бастамашы, оның ішінде бенефициар, төлемек талап-тапсырма немесе инкассалық өкімді бенефициар банкке жібергенде, осы банкке ақша төлемі құжаттары бойынша және соған байланысты барлық операцияны жүргізуге өзара

ш а р т қ а   с ә й к е с   ө к і л д і к   б е р е д і .

Бенефициар банк төлемдік талап-тапсырма немесе инкассалық өкімді қабылдай отырып, инкассалық банк міндетін де атқарады.

3. Инкассалайтын банктің іс-қимылы

Ескерту. 3-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

95. Инкассалайтын банктің міндеттері инкассаға қабылдаған төлемдік талап-тапсырма немесе инкассалық өкім тек шарт негізінде, бенефициармен жасалған немесе қолданылып жүрген заң нормаларына сәйкес туындауы мүмкін. Мұндайда инкассалық банк өзіне мынадай міндеттемелер алады:

1) төлемдік талап-тапсырма немесе инкассалық өкімді төлемге немесе акцептке әрі қарай көрсетуге;

2) бастамашыға, оның ішінде бенефициарға, акцептен немесе төлемнен бас тартуды беруге, төлемдік талап-тапсырманы немесе инкассалық өкімді оны жөнелтушіге қайтаруға;

3) бастамашыны, оның ішінде бенефициарды төлемдік талап-тапсырманың немесе инкассалық өкімнің күшін жоғалғаны туралы хабарлауға.

96. Осы Нұсқаулықтың 95-тармағына сәйкес, міндеттеме қабылдай отырып, инкассалық банк төлемдік талап-тапсырманы немесе инкассалық өкімді бастамашыдан алған соң келесі операциялық күннен кешіктірмей қажетті операцияларды орындайды.

Ескерту. 96-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

97. Инкассалайтын банк бастамашыдан инкассаға төлемдік талап-тапсырманы немесе инкассалық өкімді қабылдауды инкассалық банк операциялық күн бойына жүргізеді.

Инкассалайтын банк инкассоға жоғарыда көрсетілген төлем құжаттарын қабылдаған жағдайда тізілімді барлық даналарына олардың түскен күндері мен уақыты қойылып белгіленеді.

Ақша жөнелтуші банк төлемдік талап-тапсырманы немесе инкассалық өкімді алған күні мен уақытын тікелей осы құжаттарға қояды.

4. Акцепт және төлемдік талап-тапсырманы төлеу

Ескерту. 4-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

98. Ақша жөнелтушінің төлемдік талап-тапсырманы акцептеуі, ақша жөнелтушінің акцептеуін талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы қоспағанда, оның төлем талап-тапсырмасын осы нұсқаудың талаптарына сәйкес төлеуге келісімін білдіреді.

Ақша жөнелтушінің төлемдік талап-тапсырманы акцептеуі немесе акцептеуден бас тартуы Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарына сәйкес төлемдік талап-тапсырма алғаннан кейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей жасалуы тиіс.

99. Ақша жөнелтуші төлемдік талап-тапсырманы акцептеп және банкіге төлемдік талап-тапсырманы акцепт туралы белгімен жібереді.

100. Акцептеуді талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы банк жасалған банк қарызы шартына, кредиттік желі ашу туралы келісімге немесе қарыз операциясы не кепілдік беру фактісін растайтын өзге құжатқа сәйкес қарыз алушының қарыз бойынша мерзімі өткен берешегі болған жағдайда, қарыз алушыдан, кепілгерден берешекті өндіріп алу үшін ұсынады және көрсетілген құжаттардың түпнұсқаларымен не нотариат куәландырған көшірмелерімен қоса ақша жөнелтушінің банк шотынан акцептсіз ақша алуға оның келісімі бар құжаттарды қоса бере отырып, ақша жөнелтушінің банкіне ұсынылады.

Ақша жөнелтушінің акцептің талап етпейтін төлемдік талап-тапсырма:

- 1) атқару органы мүшесінің не заңды тұлғаның уәкілетті лауазымды адамдарының қолымен осы адамдардың төлем құжаттарына қол қоюға өкілеттіктерін растайтын құжаттың көшірмесімен қоса;
- 2) заңды тұлға филиалы және өкілдігі басшысының қолымен оның төлем құжатына қол қоюға өкілеттіктерін растайтын сенімхаттың көшірмесімен қоса ұсынылады.

Ақша жөнелтушінің келісімінсіз оның банк шотынан ақша алу бойынша өндіріп алушының құқығы бар бір құжат негізінде төлемдік талап-тапсырмаларды алғаш ұсынған сәттен бастап бір жыл ішінде олардың бірнешеуі ұсынылған жағдайда, банкке төлемдік талап-тапсырманың әрбір кейінгісін көрсетілген құжаттың түпнұсқадан не бастапқы ұсынылған нотариат куәландырған құжаттан алынған көшірмесінен алынған көшірмесімен қоса және осы тармақтың 1) немесе 2) тармақшаларында көрсетілген құжаттың көшірмесін қоса бермей ұсынуға болады.

Ескерту. 100-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.08.24 № 266 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

101. Ақша жөнелтуші төлемдік талап-тапсырмасын акцептеуден Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген және ол және бенефициар арасында жасалған шарт негізінде бас тартуға құқығы бар.

Мұндайда ақша жөнелтуші ақша жіберушінің банкіне бас тарту туралы өтініш жібереді, онда міндетті түрде шарттың акцептен ақша жөнелтушінің бас тарту құқығы қарастырылған тармағына сілтеме жасап, бас тарту себебін көрсетіп немесе басқа да заңға негізделген міндетті түрде сілтеме жасалуы тиіс.

Банктер акцептен бас тартудың талас негіздемелеріне қарамайды.

Ескерту. 101-тармақ өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 18 қаңтардағы N 20 қаулысымен.

102. **Алынып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы N 488 қаулысымен.**

103. Ақша жөнелтушінің банк төлемдік талап-тапсырманы, ақша жөнелтушінің акцептің талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы қоспағанда, тек ақша жөнелтушінің акцепті негізінде ақша жөнелтушінің есепшотын дебеттеу жолымен ғана акцептейді.

104. Ақша жөнелтуші банк оларға акцептелген төлемдік талап-тапсырмасын бенефициар есепшотын немесе банк бенефициардың корреспонденттік есепшотын кредиттеу жолымен, әрі қарай бенефициар пайдасына ақша аударымын орындайды.

5. Ақша жөнелтуші банктің іс-қимылы

Ескерту. 5-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

105. Ақша жіберушінің банкі төлемдік талап-тапсырманы алған кезде осы төлемдік талап-тапсырманың әр данасында алған күні туралы белгі қояды. Ақша жіберушінің банкі төлемдік талап-тапсырмаларды тіркеу журналында келіп түскен төлемдік талап-тапсырмалардың есебін жүргізеді. Журналдың нысанын, оны жүргізу әдісін және журналда көрсетілетін төлемдік талап-тапсырманың деректемелерін банк өз бетінше белгілейді.

Төлемдік талап-тапсырмаларды осы Нұсқаулықтың 33-тармағына сәйкес тізілім бойынша ұсынған жағдайда, алған күні туралы белгіні осы тізілімде қ о й ы л а д ы .

Ескерту. 105-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 18 қаңтардағы N 20; өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

106. Жұмыс күнінен кешіктірмей, келесі күні төлемдік талап-тапсырманы алғанда, ақша жөнелтуші банк төлемдік талап-тапсырманың данасын ақша жөнелтушіге қағаз (жазбада) тасушыда немесе электронды нысанда, ақша жөнелтуші мен оның банкпен акцепті және төлемі туралы электронды қызметке келісіміне сәйкес береді.

Төлемдік талап-тапсырманы беру тәсілін ақша жіберуші мен ақша жіберушінің банкі арасындағы шартпен белгілеуге болады.

Ескерту. 106-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 18 қаңтардағы N 20 қаулысымен.

107. Ақша жіберушінің банкі төлемдік талап-тапсырманы алған күннен бастап отыз күнтізбелік күн өткеннен кейін ақша жіберушіден төлемдік талап-тапсырма акцептінен не акцептелген төлемдік талап-тапсырмадан бас тартуды алмаған жағдайда ақша жіберушінің банкі төлемдік талап-тапсырманы қайтару себебі көрсетілген хабарламамен бірге төлемдік талап-тапсырманы жіберушіге қайтаруға құқылы.

Ескерту. 107-тармақ өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы N 488 қаулысымен, жаңа редакцияда - 2002 жылғы 18 қаңтардағы N 20 қаулысымен.

108. Ақша жөнелтуші банк акцептелген төлемдік талап-тапсырманы ақша жөнелтушіге өзара шартқа сәйкес төлейді. Ақша жөнелтушінің акцепттің талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы төлеген жағдайда, ақша жөнелтуші банк акцептсіз тәртіппен оның есепшотынан ақшаны есептен шығаруға құқылы.

108-1. Ақша жіберушінің банк шоттарында теңгемен/шетел валютасымен қаражат болмаған жағдайда осы Нұсқаулықтың 100-тармағында көзделген негіздемелер бойынша және жағдайларда берешекті өндіріп алу төлем жасау күнгі валюталарды айырбастаудың нарықтық бағамын қолдана отырып, тиісінше, банктердің акцептеуді талап етпейтін, теңгемен/шетел валютасымен ұсынылған төлемдік талап-тапсырмалары негізінде, ақша жіберушінің банк шоттарындағы теңгемен/шетел валютасымен ақша есебінен жүргізіледі.

Ескерту, 5-тарау 108-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2009.08.24 N 85; жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

109. Ақша жөнелтуші банкте төлемдік талап-тапсырманы немесе инкассалық өкімді орындауға қажетті ақша болмай қалғанда, немесе жеткіліксіз болған жағдайда, ақша жөнелтуші банк акцептелген құжаттарды есепке алуға және оларды оның корреспонденттік есепшотына кезекті төлемге немесе ақша аударымы түскенше сақтауға міндетті.

Мұндайда ақша жөнелтуші банк ақша жөнелтушіге егерде Қазақстан

Республикасы заң актілерінде басқаша көрсетілмесе айыппұл немесе өзара шартта белгіленген мөлшерде өсім төлеуге міндетті.

6. Төлемдік талап-тапсырма бойынша ақша жөнелтуші банктің іс-қимылы

Ескерту. 6-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

110. Ақша жөнелтуші банк мыналарға байланысты:

1) Ақша жөнелтушіге акцептке төлемдік талап-тапсырманы және төлемді к е ш і к т і р г е н і ү ш і н ;

2) ақша жөнелтуші төлемдік акцептелген талап-тапсырманы, оның ішінде ақша жөнелтушінің акцептеуін талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы төлемдік талап-тапсырма бойынша төлем жасау үшін ақша жөнелтушінің банкте жеткілікті ақша сомасы бола тұрып төлеуді кешіктіргенде немесе төлемегенде Қазақстан Республикасы заңдарында көрсетілгендей немесе олардың арасындағы шарттағыдай мөлшерде ақша жөнелтуші алдында жауап береді.

7. Инкассалық өкім негізінде ақша жөнелтушінің банк шотынан ақша алу

Ескерту. 7-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

111. Банкке үш данадан кем емес ал банк бенефициарға төрт данадан кем емес инкассалық өкім көрсетіледі.

112. Ақша жөнелтуші банк Қазақстан Республикасы заңдарында белгіленген мерзімдегідей, ақша жөнелтушінің банктегі есепшотын дебеттеу жолымен инкассалық өкімді акцептейді. Бұл жағдайда банк ақшаны бенефициар пайдасына аударады және оның банкіне төленгені туралы белгімен инкассалық өкімді жібереді.

113. Ақша жөнелтушінің келісімінсіз банк есепшотынан ақша алуды орындау құжаттары ақша жөнелтуші банкіне белгіленген мерзімде көрсетіледі. Мерзімі өтіп кеткен орындауға көрсетілетін және басқа да құжаттар, банктің акцептен инкассалық өкімнен бас тартуына негіз болады.

114. Банк міндеттері туралы инкассалық өкім бастамашы Ұлттық Банкке немесе Ұлттық Банктің нысанды құқықтық актілеріне сәйкес, корреспондент банкке, ал клиенттердің міндеттемелері бойынша, ақша жөнелтушіге қызмет ететін банкке немесе оның филиалына білдіріледі.

115. Ақшаны алуды тоқтату немесе қысқарту тек мынадай жағдайда жүргізіледі:

- 1) ақшаны алу мемлекеттік орган өкілінің шешімі немесе лауазымды адамдардың шығарған шешімі (өкімі) бойынша алынады;
- 2) сот шешімдеріне сәйкес негізде;
- 3) алынып тасталды;
- 4) бенефициардың жазбаша өкімі негізінде;
- 5) Қазақстан Республикасы заң актілерінде белгіленген басқа да жағдайларда.

Көрсетілген қаулылар, өкімдер, анықтамалар немесе өтініштер банкке орындауға тек күндері, нөмірлері, мөрінің бедерімен (бар болса) болғанда ғана және лауазымды адамдардың қолы қойылып алынады.

Банк нұсқауларды орындауды тоқтатуға (ақшаны алуды тоқтатуға) Қазақстан Республикасының заңнамасымен уәкілетті тұлғалардың шешімдерін алған жағдайда, нұсқаулар шешімде көрсетілген мерзімде не уәкілетті тұлға осы шешімнің күшін жойғанға дейін алушы-банкте сақталуға жатады. Орындалуы тоқтатылған нұсқаулар банкте сақталады және баланстан тыс есепке есептеледі. Нұсқауды баланстан тыс есепке алған кезде банк келесі жұмыс күнінен кешіктірмей нұсқауды жөнелтушіге (бастамашыға) тиісті хабарлама жібереді.

Банк ақшаны алуды тоқтатуға (нұсқауды орындауға тыйым салуға) Қазақстан Республикасының заң актілерімен уәкілетті тұлғалардың шешімдерін алған кезде нұсқауларды шешімді алған күннен бастап келесі жұмыс күнінен кешіктірмей тиісті шешіммен қоса жөнелтушіге қайтарады.

Ескерту. 115-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2005.08.27 N 95, 2009.08.24 N 85; 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен

8. Белгісіз мерзімдерде орындалуға жататын нұсқаулар (картотека)

Ескерту. 8-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

116. Инкассалық өкімді алған және ақша жөнелтушінің банк шотында ақша сомасы болмаған кезде, егер Банктер туралы заңда, Төлемдер туралы заңда, «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңында және осы Нұсқаулықта өзгеше көзделмесе, алушы-банк алынған инкассалық өкімдерді қабылдауға және

ақша жөнелтушінің банк шотына ақша сомасы түскенге дейін картотекада
с а қ т а у ғ а м і н д е т т і .

Төлемдік талап-тапсырманы орындау үшін қажетті ақша сомасы жөнелтушіде болмаса не ақша сомасы жеткіліксіз болса, алушы-банк ақша жөнелтушінің акцептің талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы және ақша жөнелтуші акцептеген төлемдік талап-тапсырманы алған күннен бастап бір жыл ішінде сақтайды. Төлемдік талап-тапсырмаларды және тізілімді алушы-банктің сақтау мерзімі осы құжаттардың қолдану мерзімін тоқтатады.

Алушы-банк ақша жөнелтуші мен алушы-банк арасындағы сақталуының міндеттілігі осы Нұсқаулықта тікелей көзделмеген банк шоты шартында алушы-банктің өзге төлем құжаттарын қабылдауға және сақтауға келіскен жағдайда, олардың сақталу мерзімдері егер 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде (Ерекше бөлім) (бұдан әрі – Азаматтық кодексі), Банктер туралы заңда, Төлемдер туралы заңда және осы Нұсқаулықта өзгеше көзделмесе, төлемдік талап-тапсырмалардың сақталу мерзімдеріне ұқсас.

Ескерту. 116-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

117. Инкассалық өкімдерді және өзге де төлем құжаттарын осы Нұсқаулықтың 116-тармағына сәйкес қабылдағанда, ақша алушы - банк бір уақытта бенефициар банк болып табылған жағдайды қоспағанда, алушы-банк келесі жұмыс күнінен кешіктірмей бенефициар банкке не бенефициарға осы төлем құжаттарын картотекаға қою туралы хабарлама жібереді.

Ескерту. 117-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

117-1. Осы Нұсқаулықтың 116-тармағында көрсетілген төлем құжаттарын картотекаға қою кезінде банк картотекадағы төлем құжаттары бойынша міндеттемелерді толық өтегенге дейін банктік шот бойынша клиенттің шығыс операцияларын тоқтатады.

Ескерту. 8-тарау 117-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2005 жылғы 27 тамыздағы N 95; жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

118. Мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімдерін, сот орындаушыларының теңгемен ұсынылған инкассалық өкімдерін орындау үшін ақша жіберушінің банк шоттарында теңгемен қаражат болмаған жағдайда, ақша жіберушінің банкі көрсетілген төлем құжаттарын орындауды салық төлеушінің (борышкердің) банк шоттарынан шетел валютасындағы қаражаттан төлем жасау

күнгі валюталарды айырбастаудың нарықтық бағамын қолдана отырып жүргізеді

Ескерту. 118-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

119. Осы Нұсқаулықтың 116-тармағында көзделген нұсқауларды алушы-банк Азаматтық кодексінде көзделген тәртіпте орындайды.

Ескерту. 119-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

120. Ақша жөнелтушіде салық берешегін өндіріп алуға мемлекеттік кіріс органдарының және атқару құжаттары бойынша атқарушылық іс жүргізу органдарының инкассалық өкімдерін орындау үшін қажетті ақша сомасы жеткіліксіз болған кезде алушы банк ақша жөнелтушінің пайдасына алушы банктің ақшаны қабылдауына қарай осы инкассалық өкімнің ішінара орындауын жүргізеді.

Банк мемлекеттік кіріс органдарының салық төлеушінің бір банк шотынан салық берешегін өндіріп алу туралы инкассалық өкімін орындаған кезде, мемлекеттік кіріс органдарының көрсетілген банкте ашылған салық төлеушінің басқа банк шотына берген инкассалық өкімдерін, егер мұндай инкассалық өкімдер сол сомаға, берешектің сол түрі бойынша, сол есепті кезең үшін берілген болса банк мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімді орындау фактісін растайтын төлем құжатын қосып бере отырып салық органына орындамай қайтарады.

Банк мемлекеттік кіріс органдарының салық берешегін, кедендік төлемдерді өндіріп алу туралы инкассалық өкімін төлеушінің салық төлеушісінің (салық агентінің), кедендік төлемдер төлеушінің бірнеше банк шоттарынан ақшаны инкассалық өкімде көрсетілген жалпы сомаға есептен шығару арқылы толық орындаған кезде, мемлекеттік кіріс органдары төлеушінің салық төлеушісінің (салық агентінің) көрсетілген банкте ашқан басқа банк шоттарына инкассалық өкімдерді, егер мұндай инкассалық өкімдер сол күнмен, сол сомаға, берешектің сол түрі бойынша берілген болса, банк оларды қайтару себебін көрсете отырып орындаусыз мемлекеттік кіріс органдарына қайтарады.

Ескерту. 120-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

121. Салық берешегін өндіріп алуға мемлекеттік кіріс органдарының және атқару құжаттары бойынша атқарушылық іс жүргізу органдарының ішінара орындалатын инкассалық өкімдерінің акцепті оның бірінші бетіне «Ішінара ақы

төлеу» мөртабанын қою арқылы жүргізіледі. Мемлекеттік кіріс органының инкассалық өкімінің барлық даналарында ішінара төлемнің күні және сомасы және осы инкассалық өкімнің қалдық сомасы туралы жазба жазылады. Жазба банктің уәкілетті тұлғаларының қолдарымен расталады.

Алушы банк ішінара ақы төлеу сомасына инкассалық өкімнің электрондық жүйесінде қалыптастыру арқылы акцептелген инкассалық өкімді орындайды. Ішінара ақы төлеу сомасына инкассалық өкімнің «төлемнің мақсаты» бағанында алушы банк акцептелген инкассалық өкімнің деректемелерін көрсетеді.

Салық берешегін өндіріп алуға мемлекеттік кіріс органының ішінара ақы төлеу сомасына инкассалық өкімде «операция түрі» бағанында осы Нұсқаулықтың 42-тармағында белгіленген код көрсетіледі.

Ескерту. 121-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

122. Инкассалық өкім бөліп төленгенде алушы-банк ақша жөнелтушінің алушы-банктің операциялық күн бойында банк есепшотына түскен ақша сомасымен төлем жүргізеді. Бөліп орындалған инкассалық өкім толық төленгенше картотекада тұрады.

123. Осы Нұсқаулықтың 116-тармағында көзделген нұсқауларды алушы-банктің сақтауы Салық кодексіне, «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 1997 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына, «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» 2003 жылғы 25 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүргізілетін азаматтық-құқықтық мәміле бойынша ақы төлеу немесе міндетті төлемдер талаптарына сәйкес төлем бойынша міндеттемелерді орындау болып табылмайды.

Ескерту. 123-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банк Басқармасының 26.04.2013 № 117 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

123-1. Алушы банкке ішінара орындалған салық берешегін өндіріп алуға инкассалық өкімді қайтарып алу туралы мемлекеттік кіріс органдарының өкімі келіп түскен кезде, алушы банк ішінара орындалған инкассалық өкімді қайтарады.

Ескерту. 8-тарау 123-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2006 жылғы 12 тамыздағы N 74 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз); жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

124. Банк шотына тыйым салу құқығына ие уәкілетті мемлекеттік

органдардың немесе лауазымды тұлғалардың тиісті шешімдері негізінде ақша жіберушінің банк шотындағы ақшасына тыйым салу, сондай-ақ банк шоты бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру құқығына ие уәкілетті мемлекеттік органдардың немесе лауазымды тұлғалардың тиісті шешімдері негізінде банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексінде, "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексінде (Салық кодексі) және "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңында көзделген тәртіппен және жағдайларда жүзеге асырылады.

Ескерту. 124-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2009.08.24 N 85 қаулысымен.

124-1. Алынып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2009.08.24 N 85 қаулысымен.

124-2. Клиенттің банктік шотындағы ақшаға тыйым салуға негіз болған талап-арызды қамтамасыз ету туралы айқындамада клиенттің банктік шоттарының (оның ішінде теңгедегі және шетел валютасындағы) бірнеше нөмірі және бір банктік шотта ақшаның жеткіліксіздігі көрсетілген жағдайда, осы айқындамада банктік шоттарды көрсетудің кезектілік тәртібімен банктік шоттардағы ақшаға тыйым салынады.

Теңгедегі банктік шоттарда ақша жеткіліксіз болғанда ақшаның қалған сомасына тыйым салу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тыйым салынған күнгі валюталарды айырбастаудың нарықтық бағамы бойынша айқындамада көрсетілген шетел валютасындағы банктік шоттардан бастап жүргізіледі.

Ескерту. 8-тарау 124-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2005 жылғы 27 тамыздағы N 95 қаулысымен.

124-3. Клиенттің банктік шотында тұрған ақшаға уәкілетті органның немесе лауазымды тұлғаның тиісті шешімдері негізінде тыйым салынған және кейіннен атқару құжаттарымен қоса инкассалық өкімді ұсынған жағдайда, ақша жіберуші **б а н к :**

1) уәкілетті органның немесе лауазымды тұлғаның тыйым салу туралы шешімдерінде көрсетілген ақша жөнелтуші деректемелерінің (атауы және ЖСН (БСН)) инкассалық өкім ұсынуға негіз болған атқару құжаттарында көрсетілген деректемелермен сәйкес келуі;

2) **а л ы н ы п т а с т а л д ы**

3) атқару құжатын және уәкілетті органның немесе лауазымды тұлғаның тыйым салу туралы шешімін бір атқарушылық іс жүргізу шеңберінде ұсыну шартымен тыйым салынған ақшаны пайдалана отырып, осындай инкассалық

Ескерту. 8-тарау 124-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2006 жылғы 12 тамыздағы N 74 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз), 2007.04.30. N 50 (ресми жарияланған күннен бастап қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - 2007.07.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз); 2010.08.20 N 76 (қолданысқа 2010.08.13 бастап енгізіледі, 2-т. қараңыз), 2011.05.30 № 52 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз), 2012.03.26 № 108 (2013.01.01 бастап қолданысқа енгізілді) қаулыларымен.

5-бөлім. Салық төлемеген дебитордың банктік шоттарынан салық берешегін өндіріп алу тәртібі

Ескерту. 5-бөлімнің атауы жаңа редакцияда жазылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2005 жылғы 27 тамыздағы N 95 қаулысымен.

125. Салық төлемеген дебитордың шоттарына түсуі тиіс ақша есебінен салық берешегін өндіріп алуға мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімі олардың өз дебиторларына талаптары бойынша салық төлемеген дебиторға қызмет көрсететін банкке төрт данада жіберіледі.

Ескерту. 125-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

126. Мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімі салық төлемеген дебиторларға шағым-талаптарды бөлек тіркеу журналында тіркеледі.

Бұл журналда инкассалық өкімнің түскен күні, инкассалық өкімді қандай орган бергені, оның нөмірі, күні және сомасы, салық төлемеген дебитор атауы көрсетіледі.

Ескерту. 126-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

127. Салық төлемеген дебитор инкассалық өкімді толық өтегеннен кейін инкассалық өкімнің екінші данасында банк қызметкері қол қойып: «Түскен теңге сомасы

_____ жылғы «__» _____ мемлекеттік кіріс органдарының _____ жылғы «__» _____ № _____ өкімімен бюджетке аударылды» деп жазылады.

Инкассалық өкім даналары төленгеннен кейін былайша бөлінеді:

- 1) бірінші данасы күндік құжаттарға салынады;
- 2) екінші данасы салық төлемеген дебиторға оның банк шотының үзінді-көшірмесімен _____ жіберіледі.

3) үшінші данасы мемлекеттік кіріс органына жіберіледі;

4) төртінші данасы салық төлемеген адамға жіберіледі.

Ескерту. 127-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Төраға

Төлем тапсырмаларды, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 1-қосымша Нысан

Ескерту. 1-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Алушы банкке түсті

№ _____ ТӨЛЕМ ТАПСЫРМАСЫ

_____ ЖЫЛҒЫ « _____ » _____

(жазылған күні)

А қ ш а ж ө н е л т у ш і

(а т а у ы)

ЖСН (БСН) _____
Алушы банк _____

Бенефициар _____
(а т а у ы)

ЖСН (БСН) _____
Бенефициардың банкі _____

Д е л д а л б а н к

С о м а с ы ж а з у м е н

Тауарды алған (қызметтер көрсетілген күн) _____

_____ жылғы « _____ » _____

Т ө л е м м а қ с а т ы

ЖСК	АЖК	
БСК		
ЖСК	БеК	Сома
БСК		

Т ө л е м
мақсатының коды
Бюджеттік жіктеу
коды
Валюталау күні

(тауардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің атауы, тауар Алушы ба
құжаттарының нөмірі және күні, шарттың нөмірі мен күні және басқа да деректемелері _____ жылғы «__» _____ өткі
көрсетіледі)

Басшының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____

(жауапты орындаушылардың қолы)

М ө р д і ң о р н ы (б а р б о л с а) _____

Қолы _____

Бас бухгалтердің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____

Қолы _____

мөртаңбаның орны

Төлем тапсырмаларды, төлемдік
талап-тапсырмаларды, инкассалық
өкімдерді ресімдеу, пайдалану
және орындау жөніндегі
нұсқаулыққа 1-1-қосымша
Нысан

Ескерту: 1-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының
2011.05.30 № 52 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-тармақтан қараңыз); жаңа
редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми
жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі)
қаулыларымен.

Алушы банкке түсті

Бюджетке төлемдер төлеуге арналған

№ _____ төлем тапсырмасы

_____ ЖЫЛҒЫ «__» _____

(жазылған күні)

Ақша жөнелтуші Сума (барлығы)

ЖСН(БСН) _____ (а т а у ы) ЖСК АЖК
Алушы банк _____ БСК

Бенефициардың ЖСК KZ24070105KSN0000000

_____ БеК 11

Бенефициардың банкі «Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» мемлекеттік мекемесі

Б С К К К М F K Z 2 А

Барлығы (сомасы жазумен): _____

--	--	--	--	--	--

Валюта			Сома			Сомасы жазумен		
Бенефициар						Шотты кредиттеу	ЖСК	
Ел								
ЖСН (бар болса)	(БСН)					III	IV	АЖК

III - (1) Резидент; (2) Резидент емес
IV - Экономика секторы (0-9)

Бенефициардың банкі			Делдал банк	
Ел		БСК		БСК
Алушы банктің комиссиялық ақылары Ақша жөнелтушінің есебінен ₸			Делдал банктің комиссиялық ақылары Ақша жөнелтушінің есебінен	
Бенефициардың есебінен ₸			Бенефициардың есебінен ₸	
Келісімшарттың нөмірі, күні		Төлемнің мақсаты		
		ТМК		
Ерекше жағдайлар				
Ақша жөнелтушінің қолы		А л у ш ы б а н к і _____ жылғы «___» _____ өткізілді _____ (жауапты орындаушылардың қолы)		
Басшының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)		Мөр орны (бар болса)		
Мөр орны (бар болса) қолы _____				
Бас бухгалтердің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)				
қолы _____				

Төлем тапсырмаларды, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 3-қосымша Нысан

Ескерту. 3-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

_____ жылғы «___» _____ ақша жөнелтушінің банкі алды
Қабылдау уақыты _____

№ _____ төлемдік талап-тапсырма

_____ ЖЫЛҒЫ « _____ » _____
(жазылған күні)

Сома

А қ ш а

ж ө н е л т у ш і

ЖСН

(БСН)

Ақша

жөнелтушінің

банкі

(а т а у ы)

ЖСК АЖК__

—

БСК

Сома

ЖСК БеК__

БСК

БСК

Бенефициар

(а т а у ы)

ЖСН

(БСН)

Бенефициардың

банкі

Делдал

банк

Т ө л е м
мақсатының коды

Сомасы жазумен _____

Тауарды алған (қызметтер көрсетілген) күні

_____ ЖЫЛҒЫ

« ____ » _____

Т ө л е м

_____ м а қ с а т ы

(тауардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің атауы, тауар құжаттарының нөмірі және күні, шарттың нөмірі мен күні және басқа да деректемелері көрсетіледі)

А қ ш а ж ө н е л т у ш і н і н ң б а н к і

_____ жылғы « ____ » _____ өткізді

(жауапты орындаушылардың қолы)

М ө р і (б а р б о л с а)

Бенефициар басшысының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)

_____ қ о л ы

Бенефициардың бас бухгалтерінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)

_____ қ о л ы
« А к ц е п т т і ң о р н ы »

М.О. _____
Ақша жөнелтуші басшысының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)
қ о л ы

Ақша жөнелтуші бас бухгалтерінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қолы

Мөртаңбаның орны

Төлем тапсырмаларды, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 4-қосымша Нысан

Ескерту. 4-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Төлемдік талап-тапсырмалардың № _____ тізілімі

_____ (бенефициардың атауы, АЖК, ЖСН (БСН))
_____ жылғы _____ Жалпы сома _____
(Үзінді-көшірменің күні) _____ Төлемдік талап-тапсырмалардың с а н ы

Бенефициар банкі _____
БИК _____ қаласында

Бенефициар ЖСК _____

р/с №	Талап-тапсырманың №	Талап-тапсырманың күні	Сомасы
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Бенефициар банкі
20__ жылғы «__» _____ қабылдады.
М ө р і (б а р б о л с а)
Б а с ш ы н ы ң
тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____

Қабылдау уақыты _____ қолы _____

(Жауапты орындаушылардың қолдары)

Б у х г а л т е р д і ң
тегі, аты, әкесінің аты
(бар болса) _____ қолы _____

мөртабанның орны

Төлем тапсырмаларды, төлемдік
талап-тапсырмаларды, инкассалық
өкімдерді ресімдеу, пайдалану
және орындау жөніндегі
нұсқаулыққа 5-қосымша

Нысан

Ескерту. 5-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

_____ жылғы «__» _____ ақша жөнелтушінің банкіне келіп түсті
Қабылданған уақыты _____

_____ **ЖЫЛҒЫ** « _____ » _____

(үзінді-көшірменің күні)

№ _____ ИНКАССАЛЫҚ ӨКІМ

А қ ш а ж ө н е л т у ш і

_____ (а т а у ы)

ЖСН (БСН) _____

Ақша жөнелтушінің банкі _____

Бенефициар _____

(атауы)

ЖСН (БСН) _____

Б е н е ф и ц и а р _____

б а н к і _____

Делдал _____

банк _____

ЖСК |АЖК _____

БСК _____

ЖСК |БеК _____

БСК _____

БСК _____

Төлем мақсатының
коды _____

Сомасы жазумен _____

Төлемнің мақсаты _____

(ақша алуына негіздеме болған заңнамалық актіге міндетті түрде сілтеме жасай отырып)

Ақша жөнелтушінің банкі
_____ жылғы «__» _____ өткізді
м ө р о р н ы
Уәкілетті тұлғаның (сот орындаушысының)
тегі, аты, әкесінің аты _____
олы _____
Сыртқы жағы

Инкассалық өкімді ішінара төлеу туралы мәліметтер

Ішінара төлеу сомасына инкассалық өкімнің деректемелері	Ішінара төлем күні	Ішінара төлем сомасы	Инкассалық өкім сомасының қалдығы	Уәкілетті тұлғалардың қолдары

Төлем тапсырмаларды, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 6-қосымша
Нысан

Ескерту. 6-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

_____ жылғы «__» _____ ақша жөнелтушінің банкіне келіп түсті.
Қабылданған уақыты _____

_____ жылғы «__» _____

(үзінді-көшірменің күні)

Мемлекеттік кіріс органының

№ _____ инкассалық өкімі

Ақша жөнелтуші _____

ЖСН (БСН) _____ (а т а у ы) СОМАСЫ

Ақша жөнелтушінің банкі _____ ЖСК |АЖК _____

Бенефициар _____ БСК

ЖСН (БСН) _____ (а т а у ы) ЖСК |БеК _____

ЖСН (БСН) _____ БСК

Бенефициар _____ банкі _____ БСК
 _____
 Делдал _____ банк _____ Төлем мақсатының коды _____
 _____

Сомасы жазумен _____

Төлемнің мақсаты _____

(ақша алуына негіздеме болған заңнамалық актіге міндетті түрде сілтеме жасай отырып)

Салықтың (төлемнің) түрі және мерзімі	Бюджеттік жіктеу коды	Сомасы	Операция түрі

ЖИЫНТЫҒЫ:

Ақша жөнелтушінің банкі
 _____ жылғы «__» _____ өткізді

(жауапты орындаушылардың қолы)

Мөр орны	Басшының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)
----------	--

ҚОЛЫ _____

Бөлім бастығы қолы _____	Мөртаңбаның орны _____
--------------------------	------------------------

Инкассалық өкімді ішінара төлеу туралы мәліметтер (мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімдері үшін ғана)

Ішінара төлеу сомасына инкассалық өкімнің деректемелері	Ішінара төлем жасалған күн	Ішінара төлем сомасы	Инкассалық өкім сомасының қалдығы	Уәкілетті тұлғалардың қолдары

Төлем тапсырмаларды, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 7-қосымша Нысан

Ескерту. 7-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Төлем құжатын қайтарып алу туралы

_____ жылғы « ____ » _____

(үзінді-көшірменің күні)

Өкім № _____

_____ банкке ұсынылды
(а т а у ы)

№ _____ « ____ » _____ жылғы _____ сомадағы
(үзінді-көшірменің күні)

_____ (санмен және жазбамен)

_____ (төлем құжаттың атауы)

«Ақша төлемі мен аударымы туралы» 1998 жылғы 29 маусымдағы Қазақстан Республикасы Заңының 35-бабына сәйкес орындамай қайтаруыңызды с ұ р а й м ы з .

Жөнелтушінің ЖСК _____

Бенефициардың ЖСК _____

– АЖК _____

– Бек _____

Төлемнің мақсаты _____

_____ (төлем құжатында көрсетілген)

Басқа мәліметтер _____

Б а с ш ы н ы ң _____ т е г і , _____ а т ы ,
әкесінің аты (бар болса) _____

ҚОЛЫ

Мөр (бар болса)

Б а с _____ б у х г а л т е р д і ң _____ т е г і ,
аты, әкесінің аты (бар болса) _____

ҚОЛЫ

Төлем _____ тапсырмаларды, _____ төлемдік
талап-тапсырмаларды, _____ инкассалық
өкімдерді _____ ресімдеу, _____ пайдалану

және орындау жөніндегі
нұсқаулыққа 8-қосымша
Нысан

Ескерту. 8-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының
25.02.2015 № 28 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн
өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Төлем құжатының орындалуын тоқтата тұру туралы

_____ жылғы «__» _____

(үзінді-көшірменің күні)

Өкім № _____

_____ банкке ұсынылды
(атауы)

№ _____ «__» _____ жылғы _____ сомадағы

(санмен және жазбамен)

(төлем құжаттың атауы)

«Ақша төлемі мен аударымы туралы» 1998 жылғы 29 маусымдағы Қазақстан
Республикасы Заңының 35-бабына сәйкес тоқтатылуын сұраймыз.
Жөнелтуші ЖСК _____

—
Бенефициар ЖСК _____
АЖК _____

—
БЕК _____
Төлемнің мақсаты _____

(төлем құжаттарында көрсетілген)

Басқа мәліметтер _____

Басшының тегі, аты, әкесінің аты _____

Мөр (бар болса) _____ ҚОЛЫ

Бас бухгалтердің тегі, аты, әкесінің аты _____

ҚОЛЫ

